

اصول جغرافیه

مختصر

چهارم

جغرافیای عمومی

مکاتب رشدیه به مخصوص

عبدالله محمد فیضی

اوچونچی طبع

ناشری:

معارف کتبخانهسی

یرمالیوا مطبعهسی
قران ۱۹۰۸ سنه

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

جغرافيانىڭ تعريفى

اوزرنده يوريبويوب گزديكمز ارضنىڭ احوالندن بحث ايدىن
واوزرنده كى طاغلىر وصولر وانسانلىرى تعريف وبيان ايدىن علمه
(جغرافيا) دىنور.

جغرافيا لغتنىڭ اصلى: - جغرافيا كلمه سى تركچه دگلدىر بولكلمه نىڭ
اصلى يونان لساننده (يه آ = ارض) (غرافى = كىتابت) دن مركبدر كه
تر كچه ده جغرافيا دبو مستعملدىر. معناسى (كىتابت ارض) ديمكلىر.

جغرافيانىڭ اقسامى

بوعلمنىڭ اقسامى بىك چوق ايسه ده جغرافياى طبيعى، جغرافياى
پوليتىقى، جغرافياى رياضى، وجغرافياى دىنى قىسىملىرى مشهور در.
جغرافياى طبيعى، ارض اوزرنىڭ بولغان طاغلىر، صولر، انسانلىر،
حيوانلىر، آغاچلىر، وبونلر بگزر شيلردن بحث ايدىر.

جغرافياى پوليتىقى، دولت و حكومتلىرىڭ اداره لرنىڭ، ولايتلر
تقسيمىندن، مشهور شهر وقصبه لرنىڭ والحاصل انسانلىر طرفىدىن
ياپلمش آثاردن بحث ايدىر.

جغرافياى رياضى، ارضنىڭ كوشه، قمره وديگر كواكبه
اولان بعدىدىن وسائىر مناسباتىدىن بحث ايدىر.

جغرافياى دىنى، ارض اوزرنىڭ ياشايان انسانلىرىڭ دىن و مذهب لرنىڭ
بحث ايدىر.

جغرافيانىڭ فائده سى

بر كيمسه هر نه قدر زىككىن اولسه ونه قدر چوق ياشاسه ده
ارضنىڭ هر بر علمنى گىزوب طولاشه مز. لىكن بو علمى اوگر نىمكلى

بر درجه هر مملکت زنده گی حیوانات و نباتاتنک نوع و جنس لریله انسانلرینک عادات و اخلاق لرینه و شکل و صورتلرینه، لسانلرینه واقف اوله راق هر شیدن قولایچه خبردار اولور.

ارض و ارضنک یوارلاق اولدیغی

ارض برنجی باقشده دوب دوز و نهایتسن کبی کوزیگور ایسه ده شمدی یه قدر وقوع بولان سیاحت لر واسطه سیله قاچ دفعه لر دور اولندیغندن عین بر قار بوز کبی یوارلاق اوله رق و هیچ بر محله مر بوط اولمیه رق فضا دینلن بوشلقده طوردیغی ظاهر بیلمشدر. و کذا ساحل دریاده طوران بر آدم اوزاقدن کلن بر کمی یه باقدقده اولا کمینک دیرک اوچلرینی و کمی یاقلاشدنچه اوستنی و نهایت تو بن کورمسی و دوزیرده کیدن بر آدم دخی جوار کویلدده بولنان جامعلرنک اڭ اول مناره باشلرینی و یاقلاشدنچه شرفه و قبه لرینی و اڭ صوگره تکمیل جامعی کورمسی بودعوای اثباته دلیل کافیدر. لکن ارضنک کرویتی تام اولمیوب ایکی مقابل طرفلری بر آرز باصیقدر.

ارضنک هر کتلی

ارض هم محور دینلن بر موهوم خط اوزرنده و همده کونشک اطرافنده دور ایدر. ارضنک کنندی محوری اطرافنده دوری یکرمی دورت ساعتده وجوده کلوب کیچه ایله کوندزک وجودینه سبب اولور که بو حرکت (حرکت یومیه) دینلور. ارضنک کونش اطرافنداغی دورندن موسم اربعه حصوله کلوب بو حرکتنی اوج یوز آلتمش بش کوندن بر آرز فضل مدته ا کمال ایدر.

ارضنک خط و نقطه و دائره لری

علما ارض اوزرنده بر طاقم خط و نقطه و دائره لر فرض ایتمشلردر که بونلر واسطه سیله ارضه راجع مسئله لر قولایچه بیلنور.

ارضك محوری: - بر خط موهومدر که ارض او خط اوزرنده حرکت یومیه سنی اجرا ایدر.

ارضك قطبیری: - محورنك ایکی اوچلری ارضك ایکی قطبیری اولوب بری قطب شمالی دیگرى قطب جنوبیدر. ارضك باصیق اولان جهت لری اوشبو قطب جهتلریدر.

دائرة استوا: - هر نقطه سی قطبلردن مساوی اوزاقلقارده بولنان بر بیوك دائرة در که ارضی ایکی مساوی قسمه آیریور. دائرة نصف النهار: - ارضك ایکی قطبلردن کچن بیوك دائرة دینور که ارض اوزرنده بولنان هر بر اوردن بر نصف النهار دائرة سی کچه بیلور.

دوائر متوازیه: - دائرة استوادن قطبلره طوغری دائرة استوانیه موازی اوله رق رسم اولنمش دائرة لردر که قطبلره طوغری کوچولورلر. مدار سرطان مدار جدی مدار قطب شمالی ومدار قطب جنوبی: - دائرة متوازیه لر بیننك دورت مشهور دائرة واردر که ایکیسی دائرة استوایه و ایکیسی قطبلره یقیندر. دائرة استوایه یقین اولانلردن بری مدار سرطان دیگرى مدار جدی در. قطبلره یقین اولانلردن بری مدار قطب شمالی دیگرى مدار جنوبیدر.

طول مکان: - معین بر موقعدن کچن بر نصف النهار دائرة سنه دیگر بر مکاندن اوزاقلغی اول مکان نك طولیدر. طول درجه لری خط استوا اوزرنده بولنان رقلردن اوقیلور.

عرض مکان: - بر مکانك عرضی او مکان ایله خط استوا ما بیننك اولان اوزاقلق در. عرض درجه لری دائرة نصف النهار اوزرنده بولنان رقلردن اوقنور.

مبدأ عرض دائما خط استوا اولوب، مبدأ طول ایسه استدی کمز بر نصف النهار دائرة سی اوله بیلور. مع ما فیه هر قوم کندیلرینه مخصوص بر مبدأ طول اتخاذ ایتمشلردر.

دائره‌لر عمومیتله (۳۶۰) درجه‌یه تقسیم اولمشدر. هر درجه (۶۰) ثانیه و هر ثانیه (۶۰) ثالثیه بولنمشدر. اوپله ایسه خط استواندن قطبلره قدر اولان مسافه‌نگ (۹۰) درجه اولمسی لازم کلور. یوقاریدن ظاهر اولدیغنه کوره خط استوایه موازی بولنان دائره‌لر عرض دائره‌لری اولوب نصف النهار دائره‌لری طول دائره‌لری اولمسی لازم کلور.

ارضک منطقه‌لری: - ارضک مدار سرطان ایله مدار جدی آراسنده قالان قسمنه (منطقه حاره) و قطب مدار لر ایله مدار سرطان و مدار جدی آراسنده قالان قسمنه (مناطق معتدله) و قطب مدار لر ایله قطبلر آراسندایق قسمته‌ده (مناطق بارده) دینلور. مناطق حاره ارضک اڭ صیجاق و مناطق بارده اڭ صغوق برلری اولوب مناطق معتدله نه پک زیاده صغوق ونه‌ده پک زیاده صیجاق اولان اورنلریدر. مناطق معتدله و بارده شمالی و جنوبی اوله‌رق ایکیشر پارچه‌درلر.

جهتلر

ارضک هر نقطه‌سنی قولایچه تعیین ایده بیلیمک ایچون اولجهات اصلیه دینلن دورت نقطه‌یه لزوم واردر. آنلرده: غرب، شمال و جنوبدرلر. شرق و غرب: - شرق کونک طوغدیغی و غرب باتدیغی نقطه‌درکه بوللره (مشرق و مغرب) دخی دینور.

شمال و جنوب: - شرقی صاعنه غربی صولنه آلهرق طوران بو آدمک اواڭ طرفی شمال آرقه طرفی جنوب جهتلریدر. ارضک شماله متوجه اولان قطبی (قطب شمالی) جنوبه طوغری اولان قطبیده (قطب جنوبی) در.

شمال نقطه‌سی تیمور قازیق و یا قطب یلدیزی دینلن یولدن ایله معلوم اولور.

جهات فرعیه: - شرق شمالی، شرق جنوبی، غرب شمالی،
غرب جنوبی، شمال شرقی، شمال غربی، جنوب شرقی، جنوب غربی
نقطه‌لری اولوب جهات اصلیه‌لرک آرالرنده واقع درلر. بونلردن باشقه
دها بر چوق جهتلر وار ایسه ده اڭ معروف اولنلری بونلردر.
پوصله: - (کامپاس) دینلن بر آلتدر که جهتلری تعیین ایتمک
ایچون مستعملدر. ماوی (کوک) اولان اوچی دائما شمالی کوستریر.

سطح ارض

قره‌لر وصولر: - ارضنک سطحی باشلیچه طوپراق وصولان
مرکب اولوب صو قسیمی طوپراغک اوچ مثلثی قدردر. یعنی سطح
ارضک دورت بلوکنده بر بلوگی قره و اوچ بلوگی صور.

قره‌لر: - سطح ارضده قره‌لر پارچه اولمیوب صورله بر برندن
تفریق اولنمش بیش بیوک پارچه‌در که بهر پارچه‌یه قطعه دینور.
اسملری: آروپا، آسیا، آفریقا، آمریکا آؤسترالیادر.

صولر: بحر محیط هندی، بحر محیط کمپیر، بحر محیط آطلاسی،
بحر منجمد شمالی، بحر منجمد جنوبی ناملریله بش بیوک اوقیانوسدن
عبارتدر که بونلره طیش دگز دینلوب، بونلردن ماعدا بولنان اوفاق
دگزله ایچ دکز دینلور.

ایسکی ویاکی دنیا: - آروپا، آسیا، و آفریقایه ایسکیدن
بیرو بیلندکلری ایچون (ایسکی دنیا = بر قدیم)، آمریکا ایله
آؤسترالیایه یگی بولندقلری ایچون (یگی دنیا = بر جدید) دینلمشدر.
قطعات خمسهدن اڭ بیوکی آسیا اولوب صکوره صره‌سیله آمریکا،
آفریقا، آؤسترالیایه، آروپا قطعه‌لری کلور.

بحر محیط کمپیر آسیا ایله آمریکا آره‌سندده بحر محیط آطلاسی آروپا
و آفریقا ایله آمریکا آره‌سندده، بحر محیط هندی آسیانک جنوبنده، بحر منجمد
شمالی قطب شمالیده و بحر منجمد جنوبی قطب جنوبیده واقعدرلر.

کرهٔ مصنعه - کرهٔ مسطحه - خریطه

کرهٔ مصنعه ارضنک بر کوچک موده لی اولوب طبقی ارض کبی یوارلاق آغاچدن ویا مقوادن یاپیله رق اوزرینه قطعه و آطه لر ، خط ونقطه لر رسم اولنور. بو کبی کره لرده ارضنک شکلی واقسام مشهورسی حقنده بر مختصر فکر ویریلور.

کرهٔ مسطحه : - ارضنک تمامی بر برینه بتیشک ایکی دائرة ایچنده اوله رق کوستون کاغدلردر.

خریطه لر : - کرک کرهٔ مصنعه لر و کرک کره مسطحه لر ارضی تفصیلات لازمه سیله کوستره مزلر. بونک ایچون بر قطعه نک ویا بر ملکتنک کاغد ویا خود مشمع اوزرینه رسم اولنمسنه لزوم کوریلمشدرکه بو مثللو کاغدلره (خریطه) دینور.

خریطه لرنک دائما یوقاری طرفی شمال ، آشاغی طرفی جنوب ، صاغ طرفی شرق وصول طرفی غربدر.

مقیاس : - بر خطدرکه خریطه نک یاننده بولنوب ارضنک اصل شکلندن قاچ دفعه کوچولمش اولدیغنی کوستور. ایکی شهرنک مابینده کی مسافه بی تعیین ایتمک ایچون ، خریطه اوزرننن ایکی شهرنک مابیننی آرشین ویاغده

مقیاس ایله ضرب ا - سیاه رنگلی . یاصی آیلنلی ،

دود اقلری قالدین ، آغزلری بیوک ،

ویاصی ، قیللری سرتدر. بونلر آفریقانک بر

بیرنده بولنورلر.

(د عرق احمر) - آمریقانک اصل سکنه سی اولوب قرمزلی سانلردرکه شمدی کتدکچه آزالمقده وانقراض بولمقده درلر. ایشته کوریلورکه دنیا ده کی انسانلر باشلیچه دورت جنسه تقسیم اولنورکه بونلرده (عرق احمر) ، (عرق اسود = زنجی) و (عرق اصفر) در.

برون : قره لرنك اوچلى اوله رق دگزه طوغرى اولان چقندیلریدر که عربچه (رأس) دینلور.

دگز: - غایت کینش و بیوک اولان طوزلی صولره دینور که عربچه سی (بحر) در. بونلرنك چوق بیوکلرینه (بحر محیط) دیرلر.

بوغاز: - ایکی قره آره سنده صیقشمش دگزنك طار عملیدر. اگر بو طار محل انسانلر طرفندن یاپلمش سه (قانال) دینور.

اووا، صحرا: - قره لرنك دوز و منبت یرلرینه (اووا) و اوتسز صوسز غیر منبت یرلرینه (چول، صحرا، استیب) دینور.

طاغ = جبل: - قره لرنك غایت یوکسك یرلریدر. بونلرنك کوچکلرینه (تپه، بایر، تل) دینور. طاغنك اڭ یوکسك عملنه (ذروه، صرت) و اڭ آشای مملرینه (اتك، دامن) و اتك ایله ذروه آره سنه گی عملره (یان، یا ماچ) دینور.

صره طاغلر: - بربرینه برلشمش اولان اوزون طاغلره دینور که عربچه (سلسله جبال) دینلور.

سطح مائل = ورسان: - طاغلر و بایرلر الحاصل ارضنك بنون یوکسكلگری صولری طرف طرف آقتمسیدر. هر سطح مائلك صولری باشقه باشقه دگزلره آقارلر.

دئزله ایچ دکز دینلور. سندن آتش و دومان واریمش ایسکی ویا گئی دنیا: - آروپا، آسیه دنور.

بیرو بیلندکلی ایچون (ایسکی دنیا = بر قلا نهر آره سنه گی آؤسترالیایه یگی بولندکلی ایچون) یگی دنیا = برجدید

قطعات خمه دن اڭ بیوکی آسیا اولوب صگوه صره سیله المردر. آفریقا، آؤسترالیایا، آروپا قطعه لری کلور.

بحر محیط کبیر آسیا ایله آمریکا آره سنده بحر محیط آطلاسی آروپا و آفریقا ایله آمریکا آره سنده، بحر محیط هندى آسیانك جنوبنده، بحر منجمد

شمالی قطب شمالیده و بحر منجمد جنوبی قطب جنوبیده واقع لرلر.

منبع، منصب: - صولرننگ یردن چیقدیغی محله (منبع) وایکنچی بر نهره ویاخود دکره دوگیلدیگی محله (منصب) دینور.
 صاغ، صول: - صولرننگ آقدیغی جهته کیدیله چک اولورسه صاغ جهت (صویک صاغ قیسی) وصول جهت (صویک صول قیسی) در.
 حوضه: - بر دره وایاقلرینک صواره بیلدیگی یرلردر.
 چاغلیان = شلاله: - صولرننگ یوقارودن آشاغی یه دوشمسیدرکه عربچه (سلسبیل) دینور.

عروق بنی بشر

عرق ابيض یاخود قفقاز جنسی: - آوروپاده، آسیانک غربنده، آفریقانک شمالنده بولنوب، آمریقاده دخی کتدکچه چوغالمقدهدر. عرق ابيض ننگ رنکلیری بیاض، باشلری بمرورطه شکلده، آغزلری کوچک، دوداقلری اینجه، صاچلری ایپک کبی یموشاقدر.
 عرق اصغر یاخود مغول جنسی: - کینش یوزلریله، یوارلاق باشلریله، بیوک آغزلریله، باصیق بورونلریله، یاناقلرنده اولان کمینگک زیاده چیقنتیمیسی ایله، اوزون وطار کوزلریله فرق اولنولر. بوجنس انسانلر آسیانک شرق طرفلرنده ساکندرلر.
 عرق اسود = زنجی = زنکی: - سیاه رنگلی. یاصی آلینلی، اوست دیشلری چیقیق: دوداقلری قالدین، آغزلری بیوک، برونلری قیصه ویاصی، قیللری سرتدر. بونلر آفریقانک بر چوق یرلرنده بولنولر.

عرق احمر: - آمریقانک اصل سکنهسی اولوب قرمزی انسانلردرکه شمدی کتدکچه آزالمقده وانقراض بولمقدهدرلر. ایشته کوریلورکه دنیاچه کی انسانلر باشلیچه دورت جنسه تقسیم اولنورکه بونلرده (عرق احمر)، (عرق اسود = زنجی) و (عرق اصغر) در.

اصول معیشت

وحشت: - آفریقا طاغلمونده و آؤسترالیاده بر نوع انسانلر واردر که عقل ایله یاپلمش اولان معارف و صنایعدن کاملاً محروم اوله رق حال وحشنده یشامقده درلر. بویله انسانلره (وحشی) دیرلر. بونلر مغاره نرده، آغاج بوشلقلرندک آغاج داللرندن یاپلمش کوچمه اولرده اسکان ایده رک یملکری، آغاج یاپراقلری، طوتدقلری بالق و غیره حیوانات بریه و بحریه در. بونلرده البسه فلان اولمدیغی کبی بیشرمک نه اولدیغنی ده بیلمزلر. بونلرده انسان یملک کبی فنا عادتلرده موجوددر.

بدویت: - بر طاقم انسانلر واردر که حال وحشتدن ده یوقاری بر مرتبه ده اوله رق حال بدوینده یاشارلر. بونلرنگ مسکنلری اکثریا یوندن معمول چادرلر و طوپراقدن مصنوع خانهلر اولوب رعی ایتدکلری حیوانلرنگ ات و سودلریله تعیش ایدرلر. بونلر بر یرده قرار ایتیبوب حیوانلریله برابر بر اورندن دیگرینه کوچرک امرار اوقات ایتمکده درلر.

مدنیت: - انسانلرنگ حال بدویندن قورتیلوب بر جمعیت منظمه تحتنده یاشا یانلرینه (مدنی) دینلور. مدنیلر علم معرفت، هنر و صنعتچه اگ ایلرو کیدنلر اولوب آغاچدن یاخود طاشدن معمول خانه لرده اسکان ایدرلر. بر طاقم خانهلرک بر یره طوپلمه سندن حاصل اولان هیئته بیوکلکینه کوره قریه، قصبه و شهر ناملری ویریلور. بنی بشر ایتنده اگ عالی مرتبه ده بولنلر مدنیلردر که بونلر دخی بر درجه ده اولمیوب آرالرنده آز چوق فرق واردر.

اداره و حکومت

بر اداره تحتنده اولوب بر قانون و نظامه تابع اولان بر یاخود بر قاج مملکت اهالیسنک مجموعی دولت و او دولنگ اداره سنی

در عهد آیدن آدملر (حکومت) تسمیه اولنور. مدنی آدملرننگ حکومتی اوج صورت اوزره اولوب بری حکومت مستقله دیگرى حکومت مشروطه و اوچنچیسى حکومت جمهوریه در .

حکومت مستقله: - رئیس اولان ذات ایمپیراتور، قرال، شاه یاخود سلطان نامیله تسمیه اوله رقی اقتداری غیر محدوددر . تکمیل امر و فرمانلری نظام و زاقون اولور . یاپه چغی ایشی کمسه دن صورمز . و ایستدیکنی جبرا اجرا ایدر .

حکومت مشروطه: - قرال و حکمدار یعنی رئیس اولان ذاتنگ اقتداری محدود اولوب ملت مجلسندن (دومادن) صورمه دن بر ایش یاپه مز . بویله اولان دولتدرده، نظامات (ملت مجلسی) طرفندن یاپیلوب حکمدار طرفندن تصدیق اولنور . ملت مجلسنده هر ولایتدن و یاخود هر طرفندن اهالی طرفندن انتخاب ایدیلوب یوللانمش آدملر یولنور . بو آدملره (چلیبن) مبعوث بونلرنگ اوتوردقلری مجلسه (مجلس مبعوثان) (دوما) دینلور . حکومت جمهوریه: حکومت مستقله و مشروطه ده آتادن اوغله توارثاً نقل ایدن و دائمی اولان بر پادشاهلق اولدیغی حالده حکومت جمهوریه ده اویله شیلر بوقدر بلکه مجلس مبعوثان طرفندن و کندی با بینلرندن انتخاب اولنمش بر آدم موقتا حکم ایدر .

ادیان

موحد و کتابی: - جناب رب العالمینی بر بیلوب کتب منزله دن برینه ایمان و اعتقاد ایدنلردر .

مشرك: - الهك كئوتق ايله قائل اولانلردر . اهل كتاب اوج قسم اولوب بری (محمدی = اسلام) دیگرى (عیسوی = خریستیان) و اوچنچیسى (یهودی = موسوی) در .

محمدی: - الله تبارك و تعالی بی بر بیلوب محمد علیه السلامگه و شریعتنه ایمان ایدنلردر .

عیسوی : - حضرت عیسیایه ایمان ایدوب انجیل شریف ایله عمل ایدنلردرکه بونلر دورت قسمدر اورتودوقس، پروتستان، قاتولیک، غریغوریان.

موسوی: - حضرت موسی علیه السلام ایله تورات شریفه ایمان ایدنلردر. بتون دنیاده بولنان بر بچق میلیار ددن زیاده اهالینگ تقریبا (۲۵۰) میلیونی اسلام (۴۰) میلیونی خورستیان (۷) میلیونی یهودی اوله رق باقیسی مشرک یعنی مجوسیلردر. مجوسیلر دخی تاپدقلری شیلره کوره (پوت پرست)، (بولدز پرست)، (آتش پرست) اسملرینی آلورلر.

آوروپا قطعہسی

آوروپا قطعہسینگ حدودی: - آوروپا شمالا بحر منجمد شمالی، غربا بحر محیط آطلاسی، جنوبا بحر سفید بحر سیاه قافقاز طاغلری، شرقا آسیا ایله آوروپا آراسنده بولنان اورال طاغلری اورال نهری بحر خزر ایله چویرلمشدر.

آوروپانگ مشهور آطهلری: - شمالده اسپچبرغ، زامبل جدید (نوؤی زیمله)، بریتانیا طاقم آطهلری ایله ایسلانده، جنوبنده باله، یونان، سیقلاط طاقم آطهلریله قورسیقا، ساردینیا، سچیلیا، کرید آطهلری واقعدر.

آوروپانگ یارم آطهلری: - شمالده اسقاندیناویا، سمبریك جنوبنده اسپانیا، ایتالیا، بالقان، موره قریمدر.

آوروپاده بولنان برنخلر: - آوروپاده آنچق بربرنخ اولوب قریم شبه جزیره سنی قوهیه ربط ایلمشدرکه اوده (پره قوب) در.

آوروپاده گی قناللر: - آوروپاده آنچق بر قنال واردرکه (قورنت) قنالی دینور. موره شبه جزیره سینی قوه دن تفریق ایدر.

آوروپاده واقع مشهور برونلر: - شمالده نوردکین و شمال غربیده فینیسٹر، جنوبده سن ونسان، تاريفا، ماتاپاندر.

آوروپانگ مشهور یا طاغلی، شرقاً بحر حزر، اورال طاغلی، اورال، قفقاز وسطه قاره اوله رق بتون قطعه ننگ نصفین زیاده در. سلسله لریدر. آوروپانگ ان دگزلر: - شمالی بحر منجمد شمالی ایله بونین واقع (مون بلان) دینلان ایله بحر سیاه ایله آندن حاصل اولان بحر آوروپاده واقع وولقانلر: - بحر منجمد واقع لر.

جنوبده سچیلیا آطه سنده (اتنا)، ایتالیا (وه رو) و ایتالیا، آوروپای احاطه ایمن دگزلر: - بحر منجمد شمالی دن حاصل اولمش (بحر قاره) و (بحر ابیض) و بحر محیط آتلا سیدن حاصل اولان (آق دگز)، (بیسقای دگزی)، (مانش دگزی)، (شمال دگزی)، (بالطیق دگزی) و آق دگزدن حاصل اولمش (تره نین)، (یونان)، (آدریاتک)، (آطه لر)، (مرومه)، (قره) (آزاق) دگزلری و هیچ بو طرفدن بیوک دگزله متصل اولمیان خزر دگزی واردر.

آوروپانگ مشهور کورفلری: - شمالده بوتنی، فنلانده کورفلری بحر بالطیق دن، زوئیدرزه کورفلری شمال دگزدن، جنوبده لیون، جنوب کورفلری آق دگزدن، تازانت، لپانت کورفلری یونان دگزدن، غلوص، سلانیک کورفلری آطه لر دگزدن، پیدا اولمشلردر. آوروپانگ مشهور بوغازلری: - شمالده اسقازراق، قاتغات، سوند، بیوک بلت، کوچک بلت ناملورنده بیش عدد بوغاز واردر که بالطق و شمال دگزلرینی برلشدیرلر. (پادوقاله) بوغازی ایله شمال و مانش دگزلری برلشور. ایرلانده ایله بریتانیای کبیر بیننک شمال و سن ژورژ بوغازلری، جنوبده آفریقا ایله آروپا آرسنده (سبته = جبل الطارق)، ساردینیا ایله قورسیقه آراسنده (بو نیفاچیو)، ایتالیا ایله سچیلیا آراسنده (مسینا)، ایتالیا ایله بالقان شبه جزیره سی آراسنده (اوترانت)، آسیا ایله آروپا آراسنده (چناق قلعه) و (قاره دگز) بوغازلریله بحر سیاه ایله آزاق دگزینی وصل ایمن (کرچ) بوغازلری موجوددر.

عیسوی: - حضرت عیسیایه ایمان اید و اردر که اوده اسو بچره ده عمل ایدنلردر که بونلر دورت قسمدر او شلاله سیدر.

فاتولیک، غریغوریان. سه پیچورا، دوینای شمالی

موسوی: - حضرت موسی علیه السلام الیه آقارلر. نیوا نهری فنلانده بتون دنیاده بولنار. بحقیق نهری ریغا کورفزینه دو کیلور. وسطه نیمن، ویسلا اودر نهرلری کتذک بحر بالطقه جاریدرلر. الیه، وزر، راین، موز، تایمس نهرلری بحر شماله جریان ایدرلر. غربده مانشه دوگیلان (سن) ایله بسقای دگزینه جاری لوار، غارون، بحر محیط آطلاسی یه آقان منهو، دورو، تاج، وادی العنه، وادی الکبیر نام نهرلر واقع در. آوروپای جنوبیده بحر سفیده دوگیلان ابر، رون، بو وقه دگزه جریان ایدن طونه، دنیستر، دنیپر بحر آزاقه دوگیلان دون بحر خزره جریان ایدن ژولغا و اورال نهرلری واردر. بو نهرلرنک اگ بیوکی ژولغا، ایکنچیس طونه نهریدر.

آوروپانک مشهور کوللری: - شمالده: اونهغا، لادوغا، ونر، وتر ملار وسطه: قونستانس زوریخ، نوشاتل، قوم، عارد جنوبده اشقودره کوللریدر که بونلرک هپسی برر آیاقله دگزه آقمقده درلر.

(۱) روسیه

روسیه مملکتی آوروپانک تماما شرق قسمیله آسیانک شمال ووسط جهت لرندن مرکب اوله رق غایت واسعدر. کره ارضک قره قسمنگ یدیده بری قدر جسامته مالک اولان روسیه مملکتی جسامتی قدر غلبه لک اولمیوب اکثر یرلری بوش وغیر مسکون در. آنچق اوچده بری معمور و مزروعدر.

آوروپای روسی: - آوروپای روسی کاملاً آوروپانک شرق قسمیدر. شمالا بحری متجمد شمالی غربا اسوچ ونوروج مملکتلریله بوتنی کورفزی، بالطیف دگزی، پروسیا، آؤستریا، رومانیا مملکتلری،

جنوباً بحر سیاه ایله قافقازیا طاغلری، شرقاً بحر مزر، اورال طاغلری، اورال نهری ایله محدود اوله رق بتون قطعه نك نصفدن زیاده در. آوروپای روسیه بولنان دگزلر: شمالک بحر منجمد شمالی ایله بوندن حاصل اولان بحر قاره بحر ابیض جنوبده بحر سیاه ایله آندن حاصل اولان بحر آزاق غربده بحر بالطیق شرقده بحر خزر واقعدرلر.

روسیهده بولنان آطه لر: - وایقاج، قالسکوف، زامل جدید بحر منجمد شمالیده، داغو، اوزل، علاننده، آبو بحر بالطقده واقعدرلر. بحر منجمد شمالیده بولنان آطه لر غایت شمالی اولدقلرندن صغوق وغیر مسکوندر. اوزلرندن قارو بوزدن باشقه برشی کورنمز. مع مافیة روس آوچیلری سنهده بر قاچ دفعه کیده ره ک کورکلی حیوانلر وایری بالقلر اولارلر.

روسیهده بولنان کورفلر: - فنلانده، بوتنی ریغا کورفلری بحر بالطقندن حاصل اولمشلردر. پره قوب برنخی ایله کرچ بوغازی روسیهده واقعدرلر.

روسیهده واقع طاغلر: - شرقده اورال طاغلری جنوبده قافقاز طاغلری وسطده (والدای) طاغلریدرکه آوروپای روسیه بولنان نهلری جنوبی و شمالی سطح مائله تقسیم ایدرلر. اورال طاغلری معدنلرنک چوقلغیله مشهوردر.

روسیهده بولنان کوللر: - لادوگا کولی اونهغا، ایلمن وسایما کوللرینک صوینی بور مجرا ایله اخدایدر. بیلا کولی ژولغه نهریته صو ویرر. پیپوس کولی فنلانده کورفزینه آقار.

روسیهده بولنان نهلر: - روسیه مملکتی دورت سطح مائله منقسمدر. بحر منجمد شمالی سطح مائلنه (قارا) (پچورا) (مهزن) (دوینای شمالی) و (اونهغا) نهلری جریان ایدرلر. بونلردن اوج صکوه گیلر بحر ابیضه منسوبدرلر.

بحر بالطق سطح مائیلینه (اسوچ) حدودینی تفریق ایدن
 (طوره او) نهری ولادوغه کولنک صوینی فنلاند کورفزینه کتورن
 (نیوا) نهری وریغا کورفزینه دوکیلان (دوینای جنوبی) نهری
 ونهایتلی پروسیاده بولنان (نیمن) (ویسلا) نهرلی جریان ایدرلر.
 بحر سیاه سطح مائیلنه طونهنگ بر آیغی بولنان ورومانیا ایله روسیه
 آراسنده حد فاصل بولنان (پروت) نهری ایله (دنپستر) و (دنپرو)
 نهرلی آقارلر. دون نهری آزاق دگزینه منصب اوله رق غایتله جسیمدر.
 آیاقلی (خوبر) (دونچ) (مانیچ) چایلریدر. دنپرو نهرینه (پینسک)
 بناقلغنگ صوینی بوشالیدن (پریپت) چایدیله آغزینه یقین بوغ
 ایرماغی قوشیلر. (قوبان) نهری (کرچ) بوغازی قربنده قاره دگزه
 قاریشور. بحر خزره دوگیلان انهارک ال بیوگی وولغادر. نهرمذکور
 والدای طاغلیری قربنده اوقاق بر کولدن چیقاروق روسیه ایچروسنده
 (۳۰۰) ویرست مسافه آقدقمن صکره بر چوق آغزلوله (استرخان)
 قربنده دگزه دوکیلور. نهرمذکور بعض کره طغیان ایدرهک اطراف
 وجوانینی دگزه حالنه کتورر. درونده کثرت اوزره بولنان بالقلردن
 خویار (ایکرا) استحصال اولنور. مشهور آیاقلی صاغده (اوقا) صوی
 واقانک آیغی بولنان (مسقوا) ایرماغی وصولک (قاما) نهری ایله
 آیاقلی بولنان (ویاتقه) و (بیلا) نهرلریدر. وولغهدن باشقه (اورال)
 و (تورک) نهرلی دخی بحر خزره منصب اولورلر. اوشبو دورت سطح
 مائیلک کائن کولور و نهرلر بر طاقم قناللر واسطه سیله بر بر یله برلشمیلردر.
 مثلا وولغه نهریله لادوغا کولی دنپرو نهریله دوینای جنوبی نهری کبی.
 روسیه مملکتی طاغلیری غایتله آز فقط انهاری غایتله چوق
 دوز بر مملکتدر. شمال طرفلری غیر مثبت اولوب زیاده سیله
 صغوقدر. وسط و غرب جهتلری الک غلبه لک والک گوزل زرع اولنان
 عملر اولوب اول یرلرده بغدادی وحبوبات ساقره کثیر واورمانلری

دخی چوققى. آوروپانىڭ اڭ جسيم بتاقلىغى اولان (پيىسقى)
بتاقلىغى دە اورادە در. جنوب طرفلارنىدە ايسە هوا بر آز معندل
اولدىغىندىن مزروعات ايجە محصول ايرىر. باخصوص بقداى پىك
چوقدر ويوزم دخی يتشور. شرق سمتلىرى ايسە بيوك اورمانلىرى
وبركىلى معندلىرى ايله مشهور اولوب تيمور، باقر، آلتون، كمش،
پلاتين، وپوز حاصلاتى چوق در. دون نهرى جوارىدە بيوك كمور
معندلىرى واردىكە اڭ بيوك اوچاقلىرى (دونچ) ايرماغى حواليسىدە در.
روسىە كلمەسى تلفظ اولدىقىدە شىتلى صغوقلىق خاطرە كلور.
زىرا بو مملكتنىڭ شمال طرفلارنىدە دگل وىسطنىدە بىلە صغوقنىڭ
(۰) درجە يە ايندىكى آزدىكلىر.

مشهور شىرلىر

مشهور شىرلىر: - (سن پىتربورغ) روسىە دولتىنىڭ پايتختى
اولوب اون سىزىنچى عصر ايندىلارنىڭ بتاقلىقلىرى ايجىدە بيوك (پىترو)
طرفىدىن بنا اولمىشدر. پايتخت اولە لىدىنبرو كوندىن كونه كىسب
معمورىت ايدەرك آوروپا پىتختلىرىنىڭ بىرىسى لىرى صرەسنە
داخل اولمىشدر. مقدار نفوسى (۱,۱۳۲,۶۰۰) رادەسنىدە در. لادوگا
كولنى فنلاند كورفىنىە اىصال ايدىن نىژانهرى پىتربورغنىڭ اورتەسنىدىن
جربان ايدوب دورت آغزو آغزلىرى آراسىدە بىر طاقم اطلەلر حاصل
ايتمىشدر. (قرونشناد) قلەسى پىتربورغى دىگر طرفىدىن محافظە
ايدىر. (رىغا) شىرى (۲۵۶,۱۰۰) نفوسلى رىغا كورفىنىدە و دىويناى
جنوبىنىڭ آغزىدە كائىن تىجارىتگاھ بىر بىلدە در. (۱۵۹,۵۰۰)
نفوسلى پروسىە حدودىنە قىرىب تىجارىتگاھ و مستىكم بىر شىردىر.
(آرقانچل) روسىەنىڭ اڭ شىمالى بىر شىرى اولوب دىويناى شىمالى
نهرىنىڭ منبىدە واقعدىر نفوسى (۶۰,۰۰۰) (هلسىنفورس) ۲۵۰,۰۰۰

نفوس فنلاندیه ولایتینگ مرکزی اولوب فنلاند کورفزی کنارنده مهم
براسکله در. (۵ارشاوا) ۶۳۸,۳۰۰ نفوسی حاوی اوله رق ویسلا
نهری اوزرنده در. گوزل ابنیه سی و تجارتی چوقدر. (لودز)
(۳۱۵,۲۰۰) نفوسلی بر شهر اولوب فابریقالریله مشهور در. (کیشنی)
(۱۰۸,۷۰۰) نفوسلی دنیستر نهرینه قریب بر عملده اولوب مستحکم
بر شهر در. دنپیر نهری آغزنده کائن (خرسون) تجارتیله و بوغ نهری
اوزرنده واقع (نیقولایف) ترسانه سیله مشهور در. (اوده سا) (۴۰۵,۰۰۰)
نفوسلی بحر سیاه کنارنده کائن عظیم و تجار تگاه بر بلده در. (سمفروپل)
قریم شبه جزیره سینک مرکزیدر. ایسکی قریم خانلرینگ پایتختی
(بغچه سرای) ایدی. (سیواستوپول) شهری قریم شبه جزیره سنده
کائن مستحکم بر اسکله ولیماندر. دنپیر نهری اوزرنده کائن
(نه قترینسلاو) شهری (۱۲۱,۲۰۰) نفوسلی بر شهر اولوب بیوک
نه قترینه نامینه بنا اولنمشدر. دون نهرنده کائن روسته ف (۱۱۹,۸۰۰)
نفوسی) شهری و آزاق دگزنده بر کوچوک شبه جزیره اوزرنده کائن
(طاغانروق) (۵۶,۰۰۰ نفوس) تجار تله ریه مشهور در لر. دون نهری
اوزرنده کائن (نوؤچرقاسنف) شهری دون قازاقلرینگ مرکزیدر.
(کییف) دنپیر نهری اوزرنده واقع اولوب (۲۴۷,۴۰۰) نفوسی
حاوی مشهور و تجار تگاه بر بلده در.

(استرخان) ۵ولغانهرینگ آغزنده واقع اولوب (۱۱۳,۰۰۰) نفوسلی،
(ساراتوف) (۱۳۷,۰۰۰) نفوس. (سامارا) (۷۵,۰۰۰) هکده ۵ولغانهری
اوزرنده واقع در لر. (قازان) ۵ولغانهریه قامانهرینگ برلشدیکی محله یقین بر
بیوک شهر اولوب ساختیان و کون فابریقالریله مشهور در. مقدماتا تارخانلرینگ
مقری ایدی. (۱۳۱,۵۰۰ نفوس) پنایری ایله مشهور اولان (نیزنی نوؤغورد)
شهری اوقا نهریه ۵ولغا نهرینگ قوشلدیغی یرده واقع در، (۶۶,۰۰۰)
نفوس) (مسقوا) شهری پیتر بورغلن اول پایتخت اولوب بو کونگی

کونده دخی روسیه ننگ ایکنچی بلك سیدر، بو شهر اوقا نهرینگ بر آياغی اولان مسقوا نهری اوزرینه بنا اولنمشدر. نفوس (۹۸۸,۶۰۰) اولوب غایت تجارتگاه بر بلكه در. روسیه ایمپراطورلری مسقوده (قرهمل) سراینده تنوج ایدرلر. (اورینبورغ) آسیای روسی ایله آوروپای روسی ما بیننده بر استانسه اوله رق اورالد نهری اوزرنگ کائدر (۵۶,۶۰۰) نفوس. (استاورپول) (ولادیقواس) (بیتروسف) شهرلری داغستانک بلاد معروفه سنندر.

حکومت . - روسیه حکومتی بو کونگی کونده اداره مشروطه صاییلر ایسه ده نصل اداره اولدیغنی کمسه بیله مز. رأس اداره ده ایمپراطورلقی ایله یاد اولنان (تسار) حضرتلری اوتورمقده در. روسیه ملت مجلسینه (دوما) دینلور. بوندن بشقه (سناتو) مجلسی، (مجلس اعیان) و (سینود) واردر. مجلس اعیان (دوما) ننگ قرارینی تصدیق ایدوب ایتمامک اثرنده اختیار لیدر. ایسترسه تصدیق ایدر ایسترسه رد ایدر. سناتو مجلسی لازم کورینان نظاملری یاپارق. (دوما) یه تقدیم ایدر دوما ایسترسه قبول ایدر ایسترسه رد ایدر، سینود اعضالری کاملا روحانی اولوب روحانی ایشلردن بشقه ایله مشغول اولماز. ایمپراطور حضرتلری بونلرک کلیسنه رئیس اولوب آننگ رضالغندن بشقه بر شی یاپه مازلر.

مذهب: - روسیه ده مذهب رسمی (اورتودوکس) یعنی (روم) مذهبیدر ایمپراطور حضرتلری اوشبو مذهبنگ رئیس روحانیسیدر. غرب طرفلرنگ قتولیک و یهودیلر چوقدر. جنوب و شرق جنوبیه اهل اسلام کثرت اوزره بولنور. بحر بالطیف سواحلنده بر مقدار پروتستان واردر.

سکنه: - روسیه سکنه سیننگ جنسلری مختلفدر. سکنه سیننگ قسم اعظمی (اسلاو) در. بر قسمی دخی (فینوا) جنسنه منسوب اوله رق

شمالده ساکن اولان (لاپون) و (صموئید) و (فنلاند) اقوامی بونلره منسوبدر. مواقع شرقیه و جنوبیه ده (مغول) جنسندن اولان (قالموق) (نوغای)، (قیرغیز) و (تاتار) اقوامی ساکندر.

قافقاس طاعلمری جوارنک (چیرکاس) اقوامی متوطندر. روسیه ننگ نفوس عمومیه سی (۱۳۰) میلیوندن زیاده اولوب (۱۰۵) میلیوندن زیاده سی آوروپای روسیه و متباقیسی آزیای روسیه در. روسیه ده رسمی لسان روسچه اولدیغی حالده هر قومنگ کندینه مخصوص لسانلری وارددر.

روسیه ده بولغان اسلاملرا کثریتلره (ترکی) لسانیلره قونشماقلر لر. تاتار و ترک اقوامنگ اصل مسکنی آسیای وسطی یعنی ترکستاندر. روسیه قطعه سیننگ اگ بیوک محصولاتی حبوبات، حیوانات و معادندر. مالک خارجییه روسیه دن اخراج اولغان امتعه اکثریتله خامدر یعنی ایشلنمیشدر. روسیه دولتیننگ اراده سی هر کویله بر مکتب ابتدائی و بعض کویلرده مکتب صنایع لر تأسیس ایدره رک هر کشی یی اوقومق، و یازمقن و صنعتلرننگ بعضلرندن حصه مند ایتمکدر.

روسیه دولتی آوروپا دولتلری میاننده برنجی دولتلردن اولوب (قوة بریه) اعتباریله نظیری یوقدر: محاربه زماننده دورت میلیوندن زیاده پیاده و آتلی عسکر سوق ایدک بیلور. قوه بحریه خصوصنگ درنجی دولت اولوب صوغفی اون سنه طرفنده زیاده ترقی ایتمشدر. روسیه ننگ بحر بالطقده، بحر سیاه ده قوه بحریه سی موجوددر.

(۲) (اسوج و نوروج) = (شویتسیا و نورژیگیا)

اسوج و نوروج اسقاندیناویا یارم اطمه سنده بولندقلری ایچون اسقاندیناویا حکومتلری نامیله دخی تسمیه اولنورلور. بوایکی مملکتی اسقاندیناویا طاعلمری تفریق ایتمشدر که شرق طرفی اسوج غرب طرفی نوروجدر.

حدود: - شمالی بحر منجمد شمالی، شرقی بوتنی کورفزینه جریان ایدن (طورنه آ) نهري بوتنی کورفزی و بحر بالطق، جنوبی بحر بالطقی بحر شمال ایله برلشدیران (اسقاز اراق) (فاناغات) (صوند) بوغازلری غربی بحر محیط غربی ایله محاطدر.

احوال طبیعیہ: - سواحلی غایت کریشلی چیقشلی اولوب پک چوق کورفزلی حاصل اولمشدرکه بونلرنک انک مشهوری (خریستیانیا) کورفزیدر. برونلردن دوردی انک مشهور اولوب بر کوچک آطهده واقع شمال برونیله نوردکین برونی منتهای شمالیده (لندسنس) برونی جنوب غربیده (فالستر) برونی دخی منتهای جنوبیده واقعدر. سواحل غربیده پک چوق آطه لر کورینورکه بونلرنک جمله سنه بردن (لوفودان) آطه لری تسمیه ایدرلر. بحر بالطقه دخی (اولاند) و (غوتلاند) نامیله ایکی بیوک آطه واردر. نهرلری غایت قیصه اولدیغندن اهمیتی یوقدر.

اسوج اراضیسی اکثریا مستوی اولدیغی حالده نوروجک هر طرفی طاغلقدر ممالک جنوبیهسی اولدقچه مثبت ایسهده شمال طرفلری بونک عکسیدر. بوقطعهده (وه ترن)، (وه نرن)، (ملار) و (هیلمار) نام کوللر مشهوردر.

مشهور شهرلر: - مقر حکومت (استوقهولم) شهریدرکه (ملار) کولینک بحر بالطق ایله قاریشدیغی محله واقع اولوب تجارتی و فابریقه لریله مشهوردر (۲۵۰,۰۰۰ نفوس). خریستیانیا کورفزنک واقع (خریستیانیا) شهری دخی تجارتیله مشهور اولوب نوروجک مقر حکومتیدر. (۱۵۰,۰۰۰ نفوس).

حکومت، مذهب: - اسوج نوروج حکومتلری اداره مشروطهدر. یو کونگی کونده هر ایکیسینگ حکمداری قانون و نظاملری باشقهدر. اهالی اکثریت اوزره پروتستاندر. نفوس عمومی یدی میلیون

اوله رق بش میلیون اسوجه وایکی میلیون نوروجه در . تحصیل
ابتدائی الك زیاده ترقی ایمن مملکتلردن بویدر . فن ملاحیده
مهارتلی زیاده در .

اسوج قومی نمسه لسانی ایله تکلم ایتمدیکی حالده نوروج
اهالیسی (دانوا) لسانیله تکلم ایتمکده درلر . اسوج ونوروج اهالیسی
اورمانچیلق ومعدنچیلک ایله بیک زیاده شهرت بولمشلردر . زراعت
آخچق جنوب طرفلرنده اجرا اولنوب شمال و غرب شمالی طرفلرنده
بولنان اهالی بالق طومتق ایله تعیش ایده لرلر . بو دولتنگ قوه بیره
وبحریره سی ایکنچی درجه دولتلر صره سنده صایيله بیلور .

(۳) آلمانیا = گیرمانیا

آلمانیا آوروپا قطعه سینک و سطنده واقع بیوک و کوچک بکرمی
آلتی قدر حکومتلردن تشکل ایتمشدرکه هر حکومتنگ آبروجه بر
حکمدار ورئیس اولمغله برابر کافه سی پروسیا قرالنگ تحت اداره سنک
بولنمقده در . پروسیا قرالی آلمانیا حکومتلرینک ایمپراطوریدر .
حدود : - شمالا بحر بالطق دانیمارقه و بحر شمال شرقا روسیه
جنوبا آؤستریا سوېچره غربا فرانسه ، باچیقاقولمک مملکتلر ایله محدوددر .
احوال طبیعیه : - آلمانیا اراضیسی ایکی قسم اولوب برنجیسی قسم
شمالیدرکه علی العموم دوز و آخچق و بطاقلقلری کثیردر . ایکنجیسی
جنوبی جهتیدرکه یوکسک کلری وسطی اولان طاغ و یایلاقلره مملودر .
آلمانیا ایکی سطح مائله منقسم اولوب برنجیسی شمال و رساتیدرکه
بحر بالطق و بحر شماله آقان ویستول (ویسلا) ، اودر ، البه ، وزر ،
راین نهرلرینی شاملدر . راین نهرینک موزل ، ماین آیاقلری مشهوردر .
آلمانیا ده بر چوق کوللر وارسه ده ذکره شایان اولمیوب الك مشهور
اولانی سوېچره حدودنده کائن (قوتستانس) نام کولدر .
آلمانیانک سواصلی اکثر آخچق و قیالقی اولوب بو سببدن

سفائنگ ینا شمسی مشکدر، بحر بالطقه کورفز اوله رق (دانزیغ) و (لوبک) کورفلری مشاهده اولور. بحر بالطقه (روغن) (فهمارن) (عاسن) اسمنده اوچ عدد مهم آطه لر واردر.

مشهور شهرلر: - آلمانیا دولتنی تشکیل ایمن حکومتلرنک دردی قراللق آلتیسی بیوک دوقهلق یدیسی پونسلیک اوچی سربست شهر وبری فرانسه دن النان (الساس ولوون) اراضیسی اولوب قالانی کوچک دوقه لقلردر. آلمانیا اتحادینه داخل اولان قرالقلر شونلردر (۱) پروسیا قرالیتیدر که آلمانیا حکومتلرینک هپسندن بیوک ونفوس چوقدر پایتختی (برلین) شهریدر (۱,۶۰۰,۰۰۰) نفوس بو شهر پروسیا دولتینک مقر حکومتی وعموم آلمانیانک کرسی^۶ اداره سیدر. کیل، کونفسبرغ شهرلری بلاد مشهوره سنلندر. کیل شهرنمن البه نهرینک منصبینه بر قنال یابلمشدر که حرباوتجارتا بیوک اهمیتی حائزدر. قنال ایه پیرا طور ویله لم نامنده در (۲) باوبرا قرالیتیدر که بیوک کسکه پروسیادن صوگره برنجی درجه ده در. پایتختی. (مونبخ) شهریدر (۳۵۰,۰۰۰ نفوس) (۳) ساقسونیا قرالیتیدر که مقر حکومتی (استوتغار د) بلده سیدر (۱۴۰,۰۰۰ نفوس). آلمانیا حکومتلری میاننده هامبورغ، بوهمن، لوبک ناملرنده اوچ عدد جسیم و مشهور شهرلر واردر که هامبورغ البه نهری اوزرنده ویره من وزر نهری آغزنده کاٹندر.

حکومت و مذهب: - آلمانیا حکومتی حکومت مشروطه در. نفوسی تقریبی اوله رق ایلسی میلیون حساب اولنمشدر. لساتلری نمسه لساتیدر. مذهبلری اکثریت اوزره پروتستان ایسه ده جنوب طرفلرنک قاتولیکلرده چوق بولنور. مع مافییه بومملکتک هر بر مذهب سربست در. آلمانیا ده انتشار معارف بک زیاده ترفی ایتمشدر مکتبلر دار الفنونلر بی حسابدر. تحصیل ابتدائی مجبوری در. صنایع بو صوگ سنه لرده بک زیاده ترفی ایتمشدر. صوکنه، کنان، ایپک منسوجاتی دمیر و چیلک

ادواتی آلتون و کموش معمولاتی بک زیاده حاصلات ویرمکنده در، تجارتده انکلتره و فرانسه دن صکتره آلمانیا کلور. بودولت آور و پاده بولنان برنجی دولتوردن اولوب قوه بویه و بحریه سی زیاده سیله منتظمدر.

(۴) (آوستریا و مجارستان = ژینگویا)

تماما آور و پانگ و سطنده بولنان آوستریا و مجارستان مملکتی آوستریا و مجارستان ناملریله ایکی قسمدر. هر ایکی قسمنگ اداره سی آیری ایسه ده حکمدارلری بردر، آوستریاننگ ایمپیرا طوری مجارستاننگه قرالیدر.

حدود: - شمالا پروسیه و روسیه شرقا روسیه جنوبا رومانیا و صربستان الکلری و ممالک عثمانیه دن (بو سنه) قطع سی و قره طاغ حکومتی و آدریاتیک دگری و ایتالیا غربا ایتالیا اسویچره آلمانیا ایله محدوددر. احوال طبیعییه: - آوستریاننگ شمال و شرق و غرب جنوبی سمتلرنده مرتفع طاغلو و بالعکس و سطنده کنیش صحرالر و بعض بطاقلقلر و چایرلر وارددر. مذکور طاغلو آلب و قارپا طاغلریننگ قسملریدر. بو مملکت ایکی سطح مائله منقسم اولوب برنجیسی شمالده بحر بالطق و بحر شمال سطح مائللری دیگرى جنوبده بحر سیاه آدریاتیک دگری سطح مائلیدر. شمال دگرینه البه و راین نهرلری جریان ایدر. راین نهری قسما اسویچره حدودینی تشکیل ایلر. بحر بالطقه اودرویسلا نهرلری منصب اولورلر. بحر سیاهه آوستریاننگ اگ مهم نهری اولان طونه نهری آقار. طونه نهری آلمانیا دن نبعان ایتدیکی حالده صاغدن وصولدن برچوق آیاقلر اخذ ایدرک آوستریای بویدن بویه دخی صولار.

دنیستر نهریننگ منبعی دخی آوستریاده واقعدر. آدریاتیک دگریندن (فیومه) و (تریسته) کورفلری حاصل اولمشدر که بوا یکسیسیننگ آراسنده (ایستریا) یارم آطه سی واقعدر. آدریاتیک دگریله جواری آوستریاننگ اگ صیجاقلر ایلیلری اوله رق درلو محصولات بیتشدیرر.

بلاد مشهوره: - (ویانه) (۱,۴۰۰,۰۰۰ نفوس) طونه نهري اوزرنه واقع اولوب آۋستریانك مقرر حكومتیدر. بيوك بنالری و فابریقه لری ایله معروف اولان بيوك شهرلرک بریدر. (براغا) (۱۹۰,۰۰۰ نفوس) آۋستریانك ايكنچي پايختییدر. (لمبرغ) (۱۳۰,۰۰۰ نفوس). تجارتگاه بر بلده در. بوده پشته (۵۰۰,۰۰۰ نفوس) طونه نهرينك ايكي ياقه سنده بنا اولنمش و مجارستانك مرکزی اولان بر بلده در، بره سبورغ اسكيدن مجارستانك مرکزی ایدی. (تریسته) (۱۶۰,۰۰۰) نفوس آۋستریا امتعه سنك مخرجی اولان بر شهر اولوب صنایع و تجارتی غایتله رواجلیدر. اصول اداره، مذهب، سکنه، السنه: - آۋستریا مجارستان حكومتی اداره مشروطه در. حكمدار اولان ذات هم آۋستریا ایمپیراطوری وهم مجارستان قرالی عنوانلرینی حائزدر.

قاتولیک، اورتودوکس و پروتستان مذهبلی اربابی بوملکته سر بسنیله اجرای آیین ایتمکده ایسه لرده قاتولیکلر اکثریت اوزره درلر. بو مملکتنك سكاني تقریبا قرق بیس میلیدون قدر حساب اولنوب جنسجه بك مختلفدر. بو اقوام مابیننده کثرتله بولنانلری آلمان، اسلاو و مجار اقوامیدر، لسان رسمی نمسه لسانی ایسه ده هر قومك كندینه مخصوص لسانی و ادبیاتی وارددر.

آۋستریا و مجارستان دولتی هر نه قدر برنجی درجه دولتلردن صاییلور ایسه ده احوال داخلیه سی لایقیله منتظم دگلدر. مختلف الجنس اولان اقوام بیننده منازعه و مجادله لرا كسك اولمیور. بو مملکت ده صنایع و معارف و فابریقه چیلک اولدنجه ترقی ایتمشدر.

(۵) دانیمارقه = دانیا

دانیمارقه حكومتی سمبريك یارم آطه سیله بحر بالطقده واقع، سیلاندر، فیونی، لالاند، فالستر، بورنهولم و محیط اطلاسیدن كاشن فروئه، و ایسلاند آطه لوندن عبارتدر.

حدود: - شمالی اسقاز اراق، قاتاغات، صوند، بلیت صغیر بلیت
کبیر بوغاز لری شرقی بحر بالطق جنوبی آلمانیا غربی بحر شمال ایله
مخاطدر بومملکنده ذکره شایان طاغ ونهر یوقدر. هواسی علی العموم
گوزل اوله رق اراضیسی دخی اولدقچه دوز ومنبتدر.

اداره، مذهب، السنه، سکنه: - دانیمارقه حکومتی اداره مشروطه در.
اهالی اکثریت اوزره پروتستاندر. تحصیل ابتدائی مجبوریدر.
اهالیسی (دانوا) اسمیله مسمی اولوب کندلرینه مخصوص لسانلری
واردر. سکانینگ مقداری ایکی میلیون ایکی یوز بیگ قدردر.
معیشتلری تجارت و حیوان بسلامک ایله در. بو دولت آوروپا
دولتلری ما بیننده ایکنچی درجه دولتلردن صایيله بیلور.

مشهور شهرلر: - سیلانند آطهسی غایت گوزل اولوب مقرر
حکومت اولان (قوبنغاغن) (۳۲۰,۰۰۰ نفوس) شهرینی حاویدر.
ایسلاند آطهسی پک چوق یئار طاغلری حاوی اولوب الک مشهوری
(هفلا) یانار طاغیدر. ایسلانده ننگ مقرر حکومتی (ریکاوق) شهریدر که
اوافاق بر کویلدن آرتیق بری یوقدر.

(۶) فامنگ = هولانده

حدود: - شمالا و غربا بحر شمال ایله و جنوبا باچینقا و شرقا
آلمانیا (پروسیه) مملکتلریله محدوددر.

احوال طبیعییه: - بو مملکت راین، موز و اسقوت نهرلرینک
آغزلرینی شامل اولوب دوز و آلچقدر، دگنر صولرینک بو مثللو آلچق
یولره هجومی طبیعی اولدیغندن سواحلی بر طاقم سدله ره تحکیم
اولنمشدر. سواحل پک کوریشلی و چقیشلی اولوب الک بیوک کورفیز
(زویدرزه) کورفیزدر که مقدا بر کول ایدی بو کورفیزلرک آغزندره
بر چوق آطه لر واردر که الک بیوگی (تکسل) آطه سیدر.

مشهور شهرلر: - مقرر حکومت اولان (آمستردام) شهری زویدرزه

کورفزینی بحر شماله ربط ایدن قنالك اوزرنه مبنی اولوب تجارت فوق العاده سیله مشهور در (۲۰.۰۰۰) نفوس. (لاهی=غاغ) هر نه قدر دوائر حکومت آمستردام شهرنده ایسه ده بوشهر قرالك اقامتگاهی اولسی حسبیله مزین سرایلری حاویدر (۱۶۰.۰۰۰) نفوس، (روتردام) راین نهری نیک آغزنده کائن اولوب حکومت نیک ایکنچی بله سیدر (۲۱۰.۰۰۰) نفوس. اداره، مذهب، السنه، سکنه: - بومملکتک اداره سی مشروطه در. مذاهب سر بستدر. فقط اهالینک اکثری پروتستاندر. اهالی (فلامان) جنسنه منسوب اولنوب کندیلرینه مخصوص لسانلری وارد. معارف اکثری زیاده ترقی ایدن مالکدن بریک بومملکتندر. بومملکت رطوبتلی و چامورلی اولدیغی حالده اهالینک ثبات و غیرتی سایه سنده معمور و محصولداردر. بوقوم نیک منشأ ثروتی بالق طوتمق ایله تجارتدر. نفوس تقریباً بش میلیون قدردر. قوه بریه سنه نسبه قوه بحر یه سی دها زیاده اولوب آؤسترالیاده بک چوق بیلره مالکدر. بودولت ایکنچی درجه دولتلردن معدوددر.

(۷) لوکسمبورغ بیوک دوقلغی

فرانسه باچیقاً و پروسبه دولتلری آره سنه، نفوسی ایکی یوز بیکندن عبارت اولان لوکسمبورغ بیوک دوقلغی واقعدر. مقر حکومتی (لوکسمبورغ) شهریدر. مذهلری قاتولیک و لسانلری فرانسز چه در.

(۸) باچیقاً = بلگیا

حدود: - شمالاً فلنک غرباً شمال دگری جنوباً فرانسه و شرقاً لوکسمبورغ بیوک دوقلغی و آلمانیا ایله محدوددر. احوال طبیعیه: - باچیقاً مملکتی هر نه قدر دوز ایسه ده جنوب شرقی جهتی طاغلق اولوب معادنی کثیردر. اسقوت و موز نه لر نیک وسطلری بومملکتی اروا و اسفا ایدر لر. باچیقاً سواحلی عمومیتله آلقدر. مشهور شهرلر: - (بروکسل) مرکز حکومت اولوب صنایع و تجارت فوق العاده سیله کسب شهرت ایتمشدر. (آنورس)

اسقوت نهری اوزرنده کائن لیمان و تجارت محلیدر.
 اداره، مذهب، السنه، سکنه: - باچپقا حکومتی اداره مشروطه در.
 مذهب لوی قاتولیکدر. سکنه سی آلتی میلیون قدر اولوب فلامان
 جنسینه منسوبدر، شهرلرده فرانسیز لسانی مستعمل ایسه ده کویلیر فلامان
 لسانیله قونوشماق درلر. صنایع، و معارف بو مملکتده پک زیاده ترقی
 ایتمشدر. فابریکه لری بک چوقدر. قوه بخریه سی یوقدر، بودولت ده
 ایکنجی درجه دولتلردن معدوددر.

(۹) اسویچره = شوپساریا

حدود: - بو مملکت آوروپانک وسطنده اڭ یوکسک طاغلر
 آره سنده واقع اولوب غربا فرانسه شمالا آلمانیا شرقا آوستریا
 وجنوبا ایتالیا السکالریله محدوددر.

منظره طبیعیه: - بو مملکتده آلب طاغلرینک متعدد قوللری
 مدهش بر صورتده یاییله رق اوزلری دائما قار و بوزلر ایله مستور پک
 چوق تپه لر تشکیل ایتمشدر که بونلرک مشهوری (سن غوتار) و (سن-
 برنار) تپه لریدر. اسویچره نک باشلیچه نهرلری (راین) و (رون)
 نهرلریدر. آوروپانک اڭ مشهور کوللری بو مملکتده در،

آنلر شونلردر: - (قونستانس) (زوریخ) (جنوه) . . . الخ در.
 بلاد مشهوره: - (برن) حکومت جمهوریه نک مرکزیدر. (زوریخ)
 اسمنه منسوب اولان کولک شمال ساحلنده مبنی اولوب قماش
 فابریقه لری ایله مشهوردر.

اداره، مذهب، السنه، سکنه: - اسویچره نک اداره سی جمهوریه در.
 مذهب لری پروتستان ایله قاتولیکدر. اوج میلیون قدر اولان نفوس
 ایتالیان جنسینه منسوبدر. رسمی لسانلری آلمانجه ایسه ده بعض طرفلرند
 فرانسجه و ایتالیانجه دخی مستعملدر. بو مملکتده صنایع و معارف
 خیلی ایلر و کتمشدر. معیشتلری زراعت و تجارت ایله در.

(۱۰) فرانسه

حدود: - شمالا بحر شمال، (پادوقاله) بوغازی ومانش دکزیهله غربا بحر محیط آطلاسی و آندن حاصل اولا (غاسقونیا) کورفزیه جنوبا اسپانیادن تفریق ایدن (پیره نه) طاغلی و بحر سفید ایله شرقا باچینقا حکومتی، لوکسمبورغ بیوک دوقلغی، آلمانیا مملکتی، سویسچره وایتالیادن تفریق ایدن پیره نه طاغلیله محدوددر.

احوال طبیعییه: - فرانسه قطعہ سینک شرق و جنوب غربی طرفلری طاغلق اولوب باشقه طرفلری دوز و عارضه سذر. فرانسه سواحلند بیوک کوندیلر و چقندیلر اولمیوب آچق بحر سفیددن (لیون) کورفزی حاصل اولمشدر. مانش دکزنده دخی (بریتانیا) و (قوتانن) یارم آطه لریله آره لرند (سن مالو) کورفزی حاصل اولمشدر. فرانسه انهارندن (اسقوت) (موز) (راین) بحر شماله (سن) مانش دکزینه (لوار) (غارون) بستای دکزینه (رون) آق دکزه جریان ایدر لر. آق دکزه کائن (قورسیقا) آطه سیله بحر محیط آطلاسیده سواحله یقین اولان بعض آطه لرده فرانسه یه تابعدر.

مشهور شهرلر: - پارس فرانسه ننگ مقر حکومتی اولوب (سن) نهرینک ایکی یاقه سینه مبنیدر. معموریت و مدنیتچه دنیانک اکثر برنجی شهریدر. (۳,۴۰۰,۰۰۰ نفوس) (مارسیلیا) بحر سفیدده لیون کورفزنده مکمل لیمان و تجارت موقعیدر. (۳۸۰,۰۰۰ نفوس). (بورگو) شرابینک نفاستیله مشهوردر (۲۴۰,۰۰۰ نفوس). (لیون) رون نهری اوزرند کائن اولوب فرانسه ده پارسدن صکره برنجی شهردر صنایع و تجارتی فوق العاده در (۴۰۰,۰۰۰ نفوس) (پادوقاله) شهری پادوقاله نام بوغازنک کنارنده در. (هاور) آمریکا پوسته لرینک اسکله سیدر (۱۰۲,۰۰۰ نفوس). (آیاسیو) قورسیقانک مرکز حکومتیدر. مشهور ناپالیون شهر مزبورده تولد ایتمشدر. (شربورغ) مانش دکزنده (بره ست) بحر محیط آطلاسیده

(طولون) بحر سفیدده مستحکم حرب لیمانلریدر.

اداره، مذهب، السنه، سکنه: - فرانسه‌نک اداره‌سی اداره
جمهوریه‌در، کافه مذاهب سر بست ایسه‌ده اهالی اکثریتله قاتولیکدر.
لسان لسان عمومی اولان فرانسوز چه‌در. عموم فرانسه سکنه‌سی قرق
میلیون قدر اولوب جنس‌لری فرانسوز جنسیدر. بو کونلرده معاملات
دولیه‌ده فرانسوز لسانی استعمال اولنمقده‌در. بو کونگی کونلرده
معارف خصوصنک فرانسه‌ده پک زیاده سعی اولنمقده‌در و ترقیات کوندن
کونه کورنمکده‌در درجه ابتدائیه تحصیلنده فرانسه هنوز آلمانی
و آمریقاییه یتیشه مامشدر.

فرانسوزلر صنایع و تجارتی دخی ترقی ایتدیرمش بر قوم اولوب
هر نه قدر صنایع نافعده انگلیزلره یتیشه مامشلوسده صنایع نفیسه‌ده
آنلردن کچمشلردر. فرانسه آوروپاده برنجی دولتله جمله سندن
اولوب قوه بریه و بحریه‌سی یزنده‌در.

(۱۱) انگلیا = انگلتره

آوروپانک غرب شمالنده بر طاقم جزائر مجتمع کورینور که
بونلره علی العموم بر یتانیا جزائر مجتمع‌سی اطلاق اولنور و بو
جزیره‌لرنک حاکمی انگلتره دولتیدر. انگلتره دولتی بیوک بریتانیا
ایله ایرلانده ناملریله ایکی بیوک جزیره و شتلاند، اورقاده، هبرید،
جزائر مجتمع‌لری و بحر سفیدده واقع مالطه آطه‌لری و اسپانیا شبه
جزیره سنک‌گائن (جبل الطارق) شهری ودها بعض اوفق تفک جزیره‌لردن
عبارتدر. انگلتره مملکتی آوروپادن پادوقاله بوغازی وهر ایکی
بیوک آطه یکدیگرنندن شمال و سن ژورژ بوغازلریله تفریق اولنمشلردر.
احوال طبیعییه: - بریتانیای کبیر آطه‌سی نفس انگلتره، غال،
اسقوجیا نام‌لریله اوچ قسمه منقسمدر. نفس انگلتره قسمی دوز ایسه‌ده
اسقوجیا جهتی علی العموم طاغلق و کوللکدر. ایرلانده آطه‌سی دوز

اولوب وسطنه کائن اوه بطاقلق کوللوره مملودر. بریتانیانک الکهم صولری بحر شمال و بحر محیط آطلاسی ایله ایرلانده دگزینه دوکیلورلر. بناء علیه شمال دگزینه دوکیلان (تایمس) نهری، (هره‌ی) کورفزینه جاری اولان (نس) نهری. (قلید) کورفزینه آقان (قلید) نهری. (بریستول) کورفزینه آقان (غاون) نهری مشهوردرلر.

بلاد مشهوره: - (لوندره) تایمس نهری اوزرنده واقع اولوب انکلتره حکومتک مرکزیدر. دنیاده بولنان شهرلرنک تجارت و جسامتجه برنجیسیدر (۵,۰۰۰,۰۰۰ نفوس). (لیورپول) انکلتره‌نک ایکنچی بلیکسی اولوب بیوک تجارت مرکزیدر. (برمنگام) متعدد دیمور بوللر و قنالرنک بولشیدیکلی محله بولندیغندن موقعا مهم و بخار ماکنه‌لری انشا آتیه کسب شهرت ایتمش بر شهردر (۴۳۰,۰۰۰ نفوس) (بریستول) بک ایسکی تجارتگاه بریلده‌در (۲۲۰,۰۰۰ نفوس). (غلاسکو) اسقوچیاده کائن اولوب سفائن انشاسیله مشهوردر (۶۰۰,۰۰۰ نفوس) (ادینبورغ) اسقوچیانک مرکزیدر (۲۶,۰۰۰ نفوس). (دوبلن) ایرلانده آطه‌سینک مرکزیدر (۲۶۰,۰۰۰ نفوس).

اداره، مذهب، السنه، سکنه: - انکلتره اداره‌سی اداره مشروطه اولوب حکمدارلرینه بریتانیا و ایرلانده قرالی و هندستان ایمپراطوری عنوانی و بریلور. انکلترده مذهب رسمی پروتستان ایسه‌ده ایرلانده اهالیسی قاتولیکدر. لسانلری کندیلرینه مخصوص اولان، انگلیزچه‌در. اهالی انگلو ساقسون قومنه منسوب اولوب قرق میلیون قدر حساب اولنیور. انکلتره، مستملکاتی الک زیاده بولنان دولتلردن اولوب غموما اوچ یوز میلیون قدر نفوسه مالکدر. قوه بحریه‌سینک عالمه مثلی یوقدر. سفائن و تجارتی ایله دنیای طوتمشدر. بوقوم صنایع و تجارتنه الک برنجی قوم اولدیغی کبی تأسیسات تجاریه و صناعیه وضعنه دخی جمله‌دن مقدم شروع ایدرک باشقه قوملره استاذ اولمشلردر. بو دولت

آورداده بولنان بیوک دولتلیک بری اولوب شمدی به قدر عمومی مجلسلرده سوزی کچمش ایسه ده بر ایکی سنه دنبرو آلمانیا آنلیک یورینی طومه یه باشلادی .

(۱۲) ممالک عثمانیه = تورکیا

ممالک عثمانیه اوچ قطعده یعنی آروپا آسیا و آفریقا قطعهلرند و اقدر . بز بوراده آنچق آروپای عثمانیلر بحث ایدوب بشقه لرینی صره سی کلدکده سویلبه چکز . آروپای عثمانی روم ایلی قطعه سیله بحر سفیده کائن کرید جزیره سنی حاویدر .

حدود: - روم ایلی قطعه سی الیوم شرقا بحر سیاه ، جنوبا قاره دگز بوغازی ، مرمره دگز ، چناق قلعه بوغازی ، آطه لر دگز ، یونان مملکتی ایله ، غربا یونان و آدریا تیک دگز لری و قره طاغ حکومتی و آؤستریا ایله و شمالا دخی آؤستریا صربستان بلغارستان ایله محاطدر . احوال طبیعییه: - روم ایلی قطعه سی بالقان شبه جزیره سی نامیله موسوم بر بیوک شبه جزیره اولوب جنوبده (مره) و (خالسکیدیکیا) و (کلیبولی) شبه جزیره لر یله (اینوز) ، (اورفانو) ، (سلانیک) کورفلرینی حاویدر . بحر سیاهده واقع (بورغاز) کورفزیله یونان دگزنده واقع (پرووزه) کورفلری اولدقجه مشهوردر .

روم ایلی قطعه سنک طاغ لری باشلوچه ایکی سلسله دن حاصل اولمشدر . برنچیس ایتالیا نلک حدود شمالیسنی تشکیل ایدن (آلی) طاغ لردن آیریلوب شمالدن جنوبه طوغری ساحل غربی تعقیبا امتداد ایدرک (ماتابان) بروننده نهایت اولور . ایکنچیس دخی برنچی سلسله نلک وسطنک واقع (چار) طاغندن آیریلهرق (بالقان نامیله غربدن شرقه ممتد اولاندرکه اوشبو سلسله (امینه) بروننک نهایت بولور . آروپای عثمانیله بولنای مشهور نهرلر آطه لر دگز یله یونان و ادریاتینک دگزینه منصب اولورلر .

مشهور شهرلر: - استانبول شهری دولت عثمانیه ننگ پای تختی اولوب عظیم و تجارتگاه بوبله در. نفوس تقریباً هر میلیون ۱,۰۰۰,۰۰۰ راده سنه در. (سیلانیک) سیلانیک کورزنه واقع مهم و تجارتگاه بر اسکله در (۱۴۰,۰۰۰) نفوس. (ادرنه) مریخ نهری اوزرنه کائن بر شهر اولوب تجارتی اولدنجه بولنده در (۷۵,۰۰۰) نفوس. (یانیه) شهری یانیه کولی سواحلنه کائن بر شهر اولوب جنوب غربیسنه (پروزه) کورزی واقع در. (اشقودره) شهری اشقودره کولنگ کنارنه واقع در. مناستر، قوصوه شهرلری اولدنجه مشهور درلر. (حانیه) شهری کرید آطه سیننگ مقریدر. (بوسنه) شهری بوسنه وهرسک ولایتنگ مقریدر. لکن بو ولایت موقفا آوستریا اداره سنه تسلیم اولنمشدر.

اداره. مذهب، السنه، سکنه: - بو مملکتنگ اداره سی اداره مستقله در. مذهب رسمی اسلام ايسه ده هر بر مذهب صاحبی کمال سربستیت ایله اجرای آیین اینمکنه در لسان رسمی ترکجه اولدیغی حاله هر قومک کندینه مخصوص لسانی و ادبیاتی واردر. روم ایلی سکز میلیون قدر نفوسی شامل اولوب جنسا بک زیاده قاریشقدر. بونلر بیننه ذکره شایان اولنلری، ارنبود، ترک، بلغار، روم و سائر در. دولت عثمانیه ننگ عموم نفوسی اوتزبش میلیون قدر حساب اولنیور. بو مملکتنگ معارف و صنایع هنوز لایقینه ترقی ایله مامشدر. معیشت لری زراعت و حیوانات بسلیم ایله در.

(۱۲۳) بلغارستان = بلغاریا

بلغارستان طونه نهریله بالقان سلسله سی آراسنده و غایت مثبت براده اوزرنده واقع در.

حدود: - شمالا رومانی مملکتی غربا صربستان جنوبا روم ایلی شرقی ولایتی شرقا بحر سیاه ایله محاطدر.

احوال طبیعی: - بو مملکتی طونه نهریله آياق لری اروا اسقا

ایتمک در. بلغارسناننگ جنوب طرفلری طاغلق اولدیغی حاله شمال طرفی دوزواوه لقدر.

مقر حکومتی (صوفیه) شهریدر. طونه نهری کنارنگ کائن (روسچق) بلده سیله قاره دگز ساحلنده کائن مکمل لیمانی حاوی اولان (وارنه) شهری دخی مشهوردر.

اداره، مذهب، السنه: - اداره سی اداره مشروطه در. مذهب اورتودوکس مذهبیدر. لسان اصلاو لسائینگ بر شعبه سی اولان بلغار لسائیدر. اهالیسی ایکی میلیون قدر تخمین اولنیور. جنسلیری اصلاو در. بو مملکت اهالیسی اولدقجه غیور وچالشقاندیر. معارف و صنایعه آز زمانه ترقی اینمش بر قومدر. شرقی روم ایلی ولایتی سنوی مقطوع ویرگی و یومک اوزره بلغارستان حکومتنه ترک اولنمشدر. بو ولایتنگ مرکزی (قلبه) شریدر.

(۱۴) رومانیا = رومین

طونه نهری ایله قار پاپ طاغلری آراسنده صیقشمش اولان اراضی رومانیا مملکتیدر.

حدود: - شمالا و غربا مجارستان قطعہ سی شرقا روسیه جنوبا بلغاریا و صربستان ایله محدود اولوب روسیه حدودینی (پروت) نهری بلغاریا حدودینی قسما طونه نهری مجارستان حدودینی قار پاپ طاغلری تشکیل اینمشدر. بو قطعہنگ اورمانلری چوق اولوب صولری طونه نهرینگ آیقلری اولان (پروت) (سرت) کبی چایلردر.

مشهور شهرلری: - (بکرش) رومانیانگ پای تختی اولوب طونه نهرینگ بر آیاغی اوزرنده مستحکم بر شهردر (۲۲۰,۰۰۰ نفوس). (یرکوی) طونه نهری اوزرنده واقع بکرش شهرینگ اسکله سیدر. (باش) پروت قربنده کائن اولوب روسیه ایله کلی تجارت ایدر. (قلاص) و (ابرائیل) شهرلری طونه اوزرنده کائن مهم لیمان موقعلریدر.

اداره، مذهب، السنه، سکنه: - بوملکتنگ اداره سی مشروطه اولوب مذهب لر اورتودوقسدر. سکنه سی بش میلیون قدر اولوب (رومان) جنسنه منسوبلردر. وکندیلمریزه مخصوص لسانلریله تکلم ایدرلر معیشتلری زراعت و تجارت ایله اولوب ایکنچی درجه دولتلردن معدوددر.

(۱۵) صربستان = صربیا

حدود: - شمالا مجارستان دن تفریق ایدن (طونه) و (صاوا) صولری و شرقا بلغارستان جنوبا و غربا دخی آوروپای عثمانی ایله محدوددر. احوال طبیعییه: صربستاننگ اکثر محللری دوز اولوب آنجق ایکی تیمور قپو کچیدلرنی حصول کنورهن جنوب و شرق جهتلری طاغلقدر. مشهور شهرلر: - (بلغاراد) صربستاننگ مقر حکومتی اولوب طونه و (صاوا) صولرینگ برلشدیکی عملددر. (سمندر) موروا و نهرینگ طونه نهرینه قاریشدیغی بردهدر.

صربستان حکومتی حکومت مشروطه اولوب مذهبلری اورتودوقسدر. مقدار نفوسی ایکی میلیوندن زیادهدر. اهلا (اصلو) جنسنه منسوب اولوب (اصلو) لسانیه تکلم ایتمکددرلر.

(۱۶) قاره طاغ = چور ناغوریا

قره طاغ غایت طاغلق بر اوفق مملکت اولوب آنجق ایکی یوز بیگ قدر نفوسه مالکدر. بو قطعه شمالا آوستریا شرقا غربا و جنوبا دولت عثمانیه ایله محاطدر. مقر حکومتی (چیتنه) قصبه سیدر. اهالی (اصلو) جنسندن اولوب اورتودوقس مذهبنده درلر. اداره سی مشروطه معیشتلری طاشچیلنی و بوکا مائل آغر ایشلر ایله در.

(۱۷) یونان = غریتسیا

یونان مملکتی بالقان شبه جزیره سینگ جنوبنده واقع

اولان اراضیله (قورفو) (آغریبوز) آطه لری و (سیقلاد) جزائر
مجمعه سیله دیکر بر چوق اوفق آطه لردن تشکل ایتمشدر.

منظره طبیعییه: - یونانستان ساحل لری زیاده کریشلی و چیشلی
اولوب بر خیلی شبه جزیره و کورفوزلر حاصل اولمشدر. جنوب طرفنه
(ماتابان) برونیله منتهی اولان (موره) آطه سی واقعدر که نفس
یونانستان دن (قورنت) قنالیله تفریق اولنمشدر. بومملکت
غایت طاغلق اولوب (الینوس) طاغلیری بومملکتی بوییدن
بویه قطع ایتمشدر.

مشهور شهرلر: - (آتنه) الیوم یونان دولتینک پای تحتی اولان
بر شهردر. بوشهر قدیمایک معمور ایدی و چوق زمانلر مرکز علوم
وقنون اولمشدر نفوس (۱۴۰,۰۰۰) (بیره) آتنه شهرینک اسکله سیدر.
(لپانت) لپانت کورفزی اوزرنده مشهور بر شهردر. (قورنت)
قورنت قنالنک اوزرنده بولغان بر شهردر.

اداره، مذهب، السنه، سکنه: - بو حکومتنک اداره سی مشروطه در
مذهب لری اورتودوکس مذهبیدر. اهالی ایکی میلیون دن زیاده
اولوب (هلن) جنسنه منسوبدر. لسانلری (روچه) دریعی (یوناچه
بو دولتینک قوه مالیه سی بک فنا اولدیغندن ضعیفدر. یونانستان
آطه لردن کلینلی شراب وزینون یاغی حاصل اولور.

(۱۸) ایتالیا

ایتالیا بر بیوک یارم آطه ایله بر طاقم جزائر دن مرکبدر که ائک
بیوکلری (سچیلیا) و (ساردینیا) آطه لریله (لیباری) جزائر مجموعه سیدر.
حدود: - شرقا آدریا تیک دگزلی غربا (تره نین) دگزلی و بحر
سفید جنوبا یونان دگزلی و شمالا فرانسه اسویچره و آفستریا مملکتلریله
محاط اولوب فرانسه اسویچره و آوستریا دن (آلپا) طاغریله تفریق
اولنمشدر.

منظره طبیعیہ: - ایتالیا طبعاً ایک قسم اولوب بری نفس شبہ جزیرہ و دیگر جزیرہ لدر۔ اصل شبہ جزیرہ ننگ شمال طرفی آلپا طاغلیرلہ چویرلمشدرکہ بو طاغلیرنگ جنوب طرفندہ کائن (پو) وادیسی غایت منبت و محصولدار اولوب آوروپاننگ اگ زنگین عملرندن بریدر۔ شبہ جزیرہ بی بویدن بویہ قطع ایتمش اولان (آپہ نین) طاغلیری غایت مهم کچیدلری ودرین بوغازلری حاویدر۔ (وزو) ڈولقانی بو سلسلہ اوزرنہدر۔ سچیلیا غایت طاغلق بر آطہدر۔ ساردینا آطہسی ہر نہ قدر طاغلق ایسہدہ سچیلیادہ اولدیغی کبی پک یوکسک دگلدر۔

ایتالیاننگ مشہور صولری، اصل شبہ جزیرہ قسمندہ اولوب، ادریا تیک دگزینہ دوگیلان (پو) و تیرہ نین دگزینہ دوگیلان (تیبیر) نہرلریدر۔ ایتالیا شبہ جزیرہ سیلہ سچیلیا بینندہ (میسینا) بوغازی واقعدر۔ ایتالیا شبہ جزیرہ سی (اوترانتہ) و (قالبوہ) نام شبہ جزیرہ لرلہ نہایت اولورکہ اولکسی (لوقا) و ایکنچیسسی (اسپارتیوانتو) برولرینی حاویدر، مشہور شہرلر: - (روما ۳,۰۰۰,۰۰۰) نفوس تیبیر نہری اوزرنہ اولوب الیوم ایتالیاننگ پای تکتیدر۔ (تورینو) (۲۲۰,۰۰۰ نفوس) قدیم ایتالیا قراننگ اقامتکاهی ایدی۔ (فلورانسہ) (۲۰۰,۰۰۰ نفوس) موزہ سیلہ مشہوردر۔ (وندیک) (۱۶۰,۰۰۰ نفوس) اوچ یوز قدر کوپری ایلہ بر برینہ متصل سکسان قدر آطہ اوزرینہ بنا اولنمش بر شہوردر۔ (ناپولی) (۵۳۰,۰۰۰ نفوس) وزو ڈولقانی قریندہ اولوب ہواستنگ لطافتیلہ مشہوردر۔ (جنویز) (۲۰۰,۰۰۰ نفوس) تجارتکاہ بر بلدہ اولوب جسیم بر لیمانی حاوی و غایت مستحکمدر۔ (پالرمو) سچیلیاننگ و (قالیقاری) ساردینیاننگ مرکزیدر۔

ادارہ، مذہب، السنہ، جنس: - بودولتننگ ادارہسی مشروطہدر۔ مذہبلری قاتولیکدر۔ اہالی اوتوز میلیون قدر اولوب جنسلری ایتالیان اولدیغی کبی لسانلریدہ ایتالیانچہدر۔ بو مملکت ہر نہ

قدر مثبت و محصولدار ایسه ده هنوز لایق قبله استفاده ایده مامش لدر. بو مملکتک هر نوع میوه و حبوبات یشمکنه در. بو مملکت آور و پادول معظمه سنلن معدود اولوب قوتلی دو نمنایه مالکدر.

(۱۹) اسپانیا

آوروپانک غرب جنوبی اوچی اولان اسپانیا یارم آطه سینک آلتیده بیش ایله بحر محیط غربیده کائن (قناریه) و بحر سفیده کائن (بالر) آطه لری اسپانیا اداره سنلدر. بو یارم آطه اوزرنه عربلر پک چوق زمانلر حکومت سورمشلر و علوم و فنونی آوروپالیلره اوگره تمشلر. حدود: - شمالا فرانسه مملکتی و غاسقونیا کور فزی غربا بحر محیط اطلسی شرقا و جنوبا بحر سفید ایله محدوددر.

اهوال طبیعییه: - اسپانیا قطعہ سی غایت طاغلق بر قطعہ اولوب سواحلی دوز اولدیغندن کور فز لره مالک دگلدر. غرب شمالیده (فتیستر) برونی و غرب جنوبیده (سن و نسان) برونی و جنوبیده (طریف) برونی موجوددر. اسپانیا طاغلری شبه جزیره یی شرقی و غربی ایکی و رسانه آیرمشدر. شرق و رساننک (ابرو) نهری و غرب و رساننک (منهو) (دورو) (تاژ) (وادای العنه) (وادای الکبیر) نهرا ری مشهوردر.

بلاد مشهوره: - (مادرید) (۵۰۰,۰۰۰ نفوس) دگز سطحندن (۱۰۰۰) متره قدر یوکسک بر موقعه بولنوب تاژ نه رینک بر آیاغی اوزرنده مینیدر. بو شهر الیوم اسپانیا دولتنگ پای تحتی اوله رق بک گوزل ابنیه لری شاملدر. (بارسلون) (۲۸۰,۰۰۰ نفوس) آق دگز کنارنده واقع اولوب صنایع و تجارت جهتیه اسپانیا شهرلرینک برنچیسیدر. (سار اغوس) ابرو نهری اوزرنده کائن تجار تگاه بر شهردر. (سویل) (۱۴۰,۰۰۰ نفوس) اسکی عرب پادشاهلرینک مرکزیدر. (غرناطه) لطافت و نظارت جهتیه نظیرسز بر شهر اولوب وادی الکبیرنک بر آیاغی اوزرنده مینیدر. (پالما) شهری باله ر آطه لرینک مرکزیدر.

حکومت، مذهب، جنس، لسان: - حکومت مشروطه اولوب
 مذهب لوی قاتولیکدر. اون سکز میلیوندن زیاده اولان اهالی اسپانیول
 جنسی اولوب کندولرینه مخصوص اولان لسان ایله تکلم ایتمکده در.
 اسپانیا اراضیسی بک منبت اولدیغی حالده آوروپانک الک فقیر بلادندن
 صاییلور زیرا علوم و معارف بک کیر و قالمش بر قوم در. بودولت ایکنچی
 درجه دولتلردن معدود اولوب کوندن کون نفوذینی غائب ایتمکده در.

(۲۰) پورتکیز = پورتو غالیا

پورتکیز مملکتی اسپانیا شبه جزیره سنک غرب طرفده (منهو)
 (وادی العنه) نهرلرینک آغزلری میاننده کوچک فقط مشهور بر مملکتدر.
 حدود: - پورتکیز مملکتنک شمال و شرق طرفلری اسپانیا
 قطعه سیله محدود اوله رقی غرب و جنوب طرفلری دخی بحر محیط ساحلیدر.
 بو مملکت اسپانیا کیمی طاغلقدر هواسی ساحلده خار ایسه ده
 مواقع سائره سی معتدلدر. بوراده هر درلو نباتات نشو و نما بولور.
 منهو، دورو، تاژ، وادی العنه نهرلرینک منبعی اسپانیاده
 ایسه ده آغزلری و منصلوی پورتکیزده در.

مشهور شهرلر: - (لیزبون) (۲۵۰,۰۰۰ نفوس) تاژ نهرلرینک
 منصبده واقع تجارتگاه بربله اولوب پورتکیز حکومتنک پای تختیدر. (پورتو)
 (۱۱۰,۰۰۰ نفوس) پورتکیز حکومتنک لیزبوندن سکره ایکنچی بلیکسی
 اولوب بتون مملکتنک پورتوقال و پورتکیز تسمیه اولغمنسنه سبب اولمشدر.
 حکومت، مذهب، جنس، لسان: پورتکیز حکومتی حکومت مشروطه در.
 مذهب لری قاتولیکدر. اهالی درت بیچق میلیوندن زیاده اوله رقی
 پورتکیز جنسنه منسوبدر، لسانلری کندیلرینه مخصوص اولان پورتکیز
 لسانیدر. بحر محیطده کائن (آصور) و (مادرا) آطه لری بودولتنک ملکیدر.
 بودولت اسکیدن پک قوتلی ایسه ده شمیدیکی زمانده اسکی
 قدرتمنی غائب ایتمشدر بودولت ایکنچی درجه دولتلردن صاییلور.

(۲۱) لیختانشتاین پرنسلکی

لیختانشتاین پرنسلکی آؤستریا ایله اسیچوره آراسنده واقع اولوب قونستانس کولنک بر آز جنوبنده کائندر مقدار نفوسی طقوز بیگ قدر اولوب مقر حکومتی (وادوچ) نام قصبه در.

(۲۲) مونا قوپرنسلکی

مونا قوپرنسلکی بحر سفید ساحلنده فرانسه نك ایتالیا حدودینه یقین بر مملنده کائندر. اون اوچ بیگ نفوسی حاوی بر حکومت اولوب مقری (موناقو) شهریدر. شهر مذکور لطافت هواسی حسبیه آروپا زسکینلرینک قشلاغیدر.

(۲۳) غاندور جههوریتی

غاندور جههوریتی پیره نه طاغلی آراسنه صیقشمش بر حکومت جههوریه اولوب نفوسی اون بیگ قدر در. مقری (غاندور) اسمند بوقریه در.

(۲۴) سن مارینو جههوریتی

سن مارینو جههوریتی ایتالیا نك وسطنده سکز بیگ نفوسی حاوی جههوریتدر

حاصلات

معادن: - آوروپا قطع سنک طوبراغی قیمتلی معادن خصوصنده زسکین دکلسده صنایع و تجارتده استعمالی چوق اولان معدن کموری = بر کموری. تیمور، قلائی قورشون، جیوه = تری کموش، توتیا معدنلری کلیتلی اوله رق بوانمقده در.

صنایعده شدت لزومی اولان تیمور ایله کمور معدنلری انکتره آلمانیا، باچیقفا و فرانسه ده بیگ کثرتلیدر. قورشون و قلائی انکتره و روسیه ده توتیا پر و سیا و باچیقفا ده جیوه اسپانیاده و اطعمه ده استعمالی طبیعی اولان طوزهر مملکتده بک چوق اخراج اولنوب قطعات سائره به دخی نقل اولنور

حبوبات: - همان قطعه‌نگ هر جهتنده زرع واخراج اولنورسده اڭ زیاده حبوبات اخراج اولنان مالک فرانسه ایله روسیه اراضیسی در. شمالی آوروپاده پانچار = چوگوندر، پاتانس، = برانگی، کتان، کنویر = جیتن کثرتله زرع اولنمقده در.

اورمانلر: - آوروپا قطعه‌سنگ اڭ جسیم اورمانلری روسیه ملسکتنگ شمال شرقیسیله اسقاندینا و یاملسکتنددر. مع مافیله آؤستریا مجارستان ایله آوروپای عثمانیده دخی بک واسع اورمانلر واردر. بو اورمانلرده غی آغاچلرنگ باشلیچه جنسلری چام = ناراط، قاین، شمالده میشه = ایمن، جویز = استرخان چیلوگی کستانه وسطده آصمه = اوزوم آغاچی، لیمون، پورتقال، جنوبده یتیشورلر. آصمه آغاچلر ۹؛ درجه عرض شمالی به قدر نشوونما بولور.

فرانسه، آوستریا، ایتالیا، اسپانیا و آروپای عثمانیده یتیشان آصمه لر سایه‌سنده چوق و فوق العاده گوزل شراب استحصال اولنور. حیوانات: - حیوانات وحشیه‌نگ آوروپا قطعه‌سنده آره صره اهلا کی خصوصنده کوستریلان اقدامات سایه‌سنده بو کونگی کونده مقدارلری آزالمشدر. مع مافیله بیاض آیوشمالده قزل آیوشاطغلق ممالکده قورد = بوری روسیه‌ده کثرتله بولنمقده در. یرتقیچی قوشلرله یپانی طوموز و دلکو جنسلری اورمانلرده اکسک دگلدر.

آوروپانگ حیوانات اهلیه‌سی کورک جنس و کورک مکملیت جهتیله بک مشهوردر. فرانسه وانگلتره‌نگ اوکزلری اینگلری انگلتره و فرانسه و روم ایلی‌نگ قیونی غایتله مشهوردر. اسپانیانگ (مرینوس) دینلان بر نوع قیونی دخی هر یرده معنبردر.

آسیا قطعه‌سی

حدود: - آسیانگ سمت شمالیسی کاملاً بحر منجمد شمالیدر. سمت شرقیسی (بهرک) بوغازندن (مالاقا) بوغازینه قدر بحر محیط کبیر ایله

محاطدر سمت جنوبیسی (مالاقا) بوغازندن (باب المندب) بوغازینه قدر بحر محیطهندی ایله احاطه اولمیشدر. طرف غربیسی ایسه (بحر احمر)، آق دگن، مرمه دگزی، قره دگن، قافقاس طاغلیری، بحر حزر، اورال نهری واورال طاغلیریله محدوددر. آسیا قطعہسی آوروپانگ شرفنک واقع اولوب آفریقا آسیا ایله آراسنک (سویش) قنالی و باب المندب بوغازی واقعدر. آسیانگ جسمتی: - بش قطعہ ایچنک آسیا قدر بیوکی یوقدر، آوروپانگ درت و آفریقانگ بر بچق مثلندن آز کوچکدر.

مشهور دگزلری: - بحر محیط کبیر، قطعہنگ شرق ساحلنک واقع اولوب بهرک، اوخوتسقی، ژاپون، اصفه، چین دگزلرینی، بحر محیط هندی قطعہنگ جنوبنک بولنوب عمان و شاب دگزلرینی حصوله کتورمشدر.

مشهور کورفلر: - شمالک (اوبی کورفزی بحر منجمد شمالیدن حاصل اولمشدر. شرقده (کامچاتسکه) کورفزی بهرک دگزنن، (پچیلی) کورفزی بحر اصفردن (تونکین) و (سیام) کورفلری چین دگزنن پیدا اولمشلدر. جهت جنوبنک کائن (بنغاله)، عمان، (بصره) و (عدن) کورفلری بحر محیط هندیدن غربنک کائن (اسکندرون) کورفزی آق دگدن حصوله کلمشدر.

مشهور بوغازلر: - بهرک بوغازی آمریکا و آسیا آراسنک و بهرک دگزیله بحر منجمد شمالی میاننکدر. (تارتاری) بوغازی سبریا قطعہسیله ساخالین آطهسی ما بیننکدر. (قوره) بوغازی قوره قطعہسیله ژاپونیا ما بیننکدر. جنوبده (مالاقا) بوغازی مالاقه شبه جزیرهسیله (صوماتره) آطهسی بیننکدر. (هرمز) بوغازی بصره کورفلریله بحر محیط هندی ما بیننکدر. غربنک (باب المندب) ایله سویش قنالی واقع اولهوق برنجیسی بحر محیط ایله بحر احمری ایکنچیسی بحر احمر ایله بحر سفیدی برلشدیور. مشهور نهرلر: - شمالک، اوبی، ینسای، لئا نهرلری بحر منجمد شمالی یه دوکیلورلر. آمور، هوانغهو، کیانغ، مهقونغ، منام نهرلری بحر

محیط کبیره جاریدر لر. جنوبک براهما پوطرا، غانچ، سند، نهر لر یله (دجله) و (فوات) نهر لر ینگ برلشمه سندن حاصل اولان (شط العرب) نهری مشهور در. آسیاده دها بر طاقم صولر واردر که دکره دو کلمیوب قطعه ننگ ایچر و سننگی کوللره آقار لر (جیحون = آمودریا) (سیحون = سردریا) صولری کبی که بونلر (آرال) کولنه جریان ایدر لر.

مشهور کوللر: - آرال، بایقال، لوپنور، هامون، رومیه، بحر لوط، وان کوللری مشهور کوللردن صاییلور.

آطه و طاقم آطه لر: - بحر محیط شمالیده (لیاخوق) آطه لری واقعدر. بو آطه لر غایت صغوق و غیر مسکوندر محیط کبیرده (قوریل) آطه لر یله (ساخالین) آطه سی و ژاپونیایی تشکیل ایدن (یزو) (نیفون) (کیوسیو) (سیقوق) آطه لری (فورموز) و (هانیان) جزیره لری بولنور بحر محیط هندیده (آندامان) (نیقوبار) (لاقدیو) و (مالدیو) جزائر مجتمع سیله (سیلان) جزیره سی واردر. (قبریس) (ره دوس) (ساقز) آق دکر ننگ اڭ مشهور جزیره لریدر.

یارم آطه لر: - آسیا قطعه سننگ جنوبنده (جزیره العرب) (هندستان) (هندچینی) ناملر یله اوج بیوک یارم آطه حصوله کلمشدر که صکره گیلره (کجرات) و (مالاقه) نامنده ایکی عدد کوچک شبهه جزیره متصلدر. آسیاننگ غربنده آناتولی شبهه جزیره سی واقعدر.

برونلر: - شمالده (چلیوسکین) برونی آسیاننگ اڭ شمال نقطه سنی مالاقه شبهه جزیره سننگ کائن (رومانیا) اڭ جنوبی نقطه سنی تشکیل ایتمشدر.

جبال، یایلا: - آسیا قطعه سننده بیوک بر تحول و مناسب تسزلیک کورینیور. شمال جهتی دوز و جسم غیر مسکون بر اووه، وسط طرفلری دنیاننگ اڭ یوکسک طاغلر یله احاطه اولنمش غایت مرتفع بر یایلاو غربه طوغری متعدد اووه لر و یوکسک یایلاو و صیجاق قوملی چوللر موجوددر. بیوک یایلابه مرکز یایلاسی دینور که یارم

آروپا قدر بیوکدر. قطعه‌ننگ اڭ مشهور سلسلهٔ جبالی بویایلائی احاطه
ایتمشلدردر. (تیان شان) (آلتای) استان‌اوی سلسله‌لری جهت
شمالیه‌سنی (هیمالایا) طاغلی جهت جنوبیه‌سنی (چین) طاغلی جهت
شرقیه‌سنی (پامیر) طاغلیده جهت غربیه‌سنی حاصل ایتمشلدردر.
بونلر دنمعددا غربه طوغری (هندوکش)، (البرز)، (آلون).
(طوروس)، (لیبان‌العارض) سلسله‌لری واردر.
آسیانگ اڭ مهم یئارطاغلی قاجاتقه شبه جزیره‌سیله ژاپونیا
آطه‌لرنده واقعدر.

روسیه مهالکی

روسیه دولتنگ آسیا قطعه‌سندده اولان مهالکی (سبیریا) آسیای
وسطی (ماوراء‌بحر خزر) و (قافقاسیه) اسملری ایله دورده منقسمدر.
بتون آسیای روسیده بو کوئگی کونده تخمینا یکرمی بش میلیون قدر
نفوس موجوددر.

سبیریا قطعه‌سی

حدود: شمال‌بحر منجمد شمالی، جنوباً مهالک چین و ترکستان
غرباً دخی آرورپای روسی آسیای روسیدن تفریق ایسدر
اورال طاغلی و اورال نهری و بحر خزر شرقاً بهرنگ بوغازی و بحر
محیط کبیر ایله محدوددر.

احوال طبیعیہ: - سبیریا آسیانگ قسم شمالیسنی کاملاً احاطه
ایتمش اولوب بتون آرورپادن دها بیوک اولدیغی حالده آچق سکر
طقوز میلیون نفوس حاویدر.

قطعهٔ مز بوره‌نک شمال دگری سواحلی غیر منتظم اولوب
آسیانگ اڭ شمالی موقعی اولان (چیلوسکین) برونی کبی چیقیندیلر
(اوبی) و (نیسی) کورفلری کبی کورنتیلر چوقدر. بحر محیط
کبیر ایچنه سبیریاادن (سوپاتقا) برونیله نهایتلمش (قاجاتقا)

اسمنده برشبه جزیره اوزار. (ساخالین) آطه سیله (قوریل) جزائر مجتمعسندن بعضلری سیبیریایه تسابعدر. سیبیریانك طاغلری اڭ زیاده حدودلرده در. غربده (اورال) طاغلری جنوبده (آلتای) (آلاتو) (طانقنو) و (کنتی) طاغلری بهرڭ یوغازینه طوغری مندا اولور. قاقچاتقه شبه جزیره سنده بش بیك مترو ارتفاعنده (قلیوچووسکی) اسمنده بر وولقان موجوددر.

جبالك وضع طبیعیسندن ناشی (اورال) و (آمور) نهرلرندن ماعد ابولنان صولر کافه سی بحر منجمد شمالی به آقارلر. مثلا (اوبی) (ینیسی) (لنا) نهرلری کیی. (اوبی) نهرینه (ایشیم) و (طوبول) آباقلرندن حاصل اولان (ایرتیش) نهری منظم اولور. (ینیسی) نهرینك (طونغوز) اسمنده بولنان توابعندن یرینك (غانهارا) نام آباغی بايقال کولندن ظهور ایدر. جنوبنده کاشن (بلقاش) و (بايقال) و (ایسیقول) کوللرینه دخی بر طاقم نهرلر آقمقده در.

سیبیریا دنیانك اڭ صغوق قطعه سیدر. موسم شنا طقوز اون آی امتداد ایدر مع مافیله مواقع جنوبیه ده وسواحلده هوا اولدقچه معتدل و اراضی منبت و محصولداردر. روسیه ایچون سیبیریانك فائزسی معادن ایله بوستی = در یسی قیمتلی حیواناتلدر، آلتون، کوموش، تیمور، باقر و کومور معدنلر یله بعض ذیقیمت احجار دخی بولنور. سمور = (صوصار)، قوندز، تولسکی، قاقچات و بونلره ممانل هیوان لر چوق اولدیغی کیی بیان صغرلری و شمالده بیاض آییلر دخی چوقدر. کلب ایله (رن) تسمیه اولنان بر نوع هیوان (چانا = قزاق) چکمک ایچون قوللانیلور.

مشهور شهرلر: - طوبول و لایتینك مرکزی اولان (طوبولسکی) شهری (۲۵,۰۰۰ نفوس) ایرتیش و طوبول نهرلرینك بولشدیکی یرده کاشندر. جنوبک (اومسک) شهری دخی مشهور در. طومسکی و لایتینك مرکزی اولان (طومسکی) شهری سیبیریانك اڭ تجارتگاه بلده لرندن بریدر.

(۴۰,۰۰۰ نفوس) سیمپولا تینسکی ولایتنگ مقری سیمپولا تینسکی شهر یدر .
 ینیسه بسکی ولایتنگ مقری قراسنویارسکی شهر یدر (ایرکوتسکی ولایتنگ)
 مرکزی اولان (ایرکوتسکی) شهری بایقال ساحلنه قریب بر محله اولوب
 چین = قطای ایله کلینلی تجارت ایدر . زابایقالسکی ولایتنگ مقری (چیتا)
 شهری اولوب (نرچینسکی) شهری دخی مشهوردر . (کاختا) شهری چین ایله
 خیلی تجارت ایدر . یا کوتسکی ولایتنگ مقری (یا کوتسکی) شهری اولوب
 بولایت سبیریانک اگ صغوق محللرینی شاملدر . پری مورسکی ایالتنگ
 مشهور شهرلری (اوضوتسکی) (ولادی واستوق) (خاباروفقه) شهرلریدر .
 جنس، مذهب: سبیریا اهلینسنگ جنس و مذهبلی بیگ مختلفدر .
 سبیریانک جنوب سمتلرنده ساکن اولان (قالموق) (مغول) (مانچور)
 طائفه لری اوبی وینیس جوارنده صیدله کچینان (اوستیاق) طائفه سی
 ینیس ولنا نهری آراسنده ساکن اولان (طونغوز) قبائلی ولنا سطح
 مائلنده کائن (ماقوچ) طائفه سی و منتهای شرق شمالیه (چونجی) طائفه سی
 (باشقرد) (تاتار) و (قیرغیز) قبائلی ایله شمالده (صموئید) قومی بو
 جسیم السکایی قاپلامشدر . بو طائفه لرک اکثری پت پرستدر بالکوز غرب
 جنوبیده کائن اهالی اسلام اولغله برابر شهر اهلینسی اکثریتله خریستیاندر .
 سبیریانک محصولاتی باغ، دری کورک = (میخ) و پورتقال کبی شیلرا اولوب
 اهلینک ثروتی ایسه قویون و کچی و آت و صغیر کبی حیواناتدن عبارتدر .

آسیای وسطی ما وراء بحر هزر

روسیه ننگ بو قسم مستملکاتی ایکی اسم ایله معروف اولوب آرال کولتنگ
 شمال و شرق جهتنه بولنان (قیرغیز) و (اوزبک) بلادینه آسیای وسطی
 مستملکاتی و مذکور غرب و جنوب جهتلرینه یعنی بحر هزرک شرق جانبینه
 مصادق اولان (تورکمن) بلادینه ما وراء بحر هزر مستملکاتی تسمیه اولنمقدر .
 حدود: - سبیریا شرقا ترکستان چینی غربا بحر هزر ایله جنوبا
 افغانستان بخارا و هندستان قطعله لریله محدوددر .

اموال طبیعیہ: - شرق و جنوب قسمی مستثنی طوتلدیغی حالت
 بومالک دوز وجسیم بر یایلا اولوب اراضیسی منبت ومرعالری
 کثیر اولدیغندن محصولات زراعیہسی مہدولدر.
 آت، قیون، دوه کبی حیواناتی غایت چوقدر. آرال کولنه آقان
 (سردریا = سیحون) و (امودریا = جیحون) نہرلری بودیاری صولارلر.
 مشهور شہرلر: آسیای وسطی مستملکاتنگ مرکز ادارہسی اولان
 (طاشکند) (۱۲۰,۰۰۰ نفوس) شہر جسیمی بو بلادنگ مشهور شہرلرندن
 برنجیسیدر. (خوقند) و (سمرقند) شہرلری اسکی وتجار تکاہ بللہدر.
 ماوراءنہر تسمیہ اولنان قطعہنگ بلاد معروفہ سنن بری (مرو)
 شہر عنیقی اولوب (سرخس) و (آباد) قصبہلریلہ بحرمرز ساہلنگ
 کائن (مخایلوغ) اسکلہسی دخی مشهوردلر. ترکستان روس اہالیسی
 سکز میلیون قدر تخمین ایدلمکده اولوب (اوزبک) (ترکمن) (وقیرغیز
 اہالیسننن عبارتدرلر. بوقوملر مغول و ترک قاریشق اولہرق اہل اسلامدر.

(۱) بخارا خانلغی

ترکستانده من وجہ استقلالنی محافظہ اینہ بیلن حکومت آچغ
 (بخارا) خانلغی اولوب کرسی حکومنی (۱۵۰,۰۰۰) نفوسی حاوی بخارا
 شہریدر مع مافیہ بو حکومندہ روسیہ دولتی حمایہ سنلہدر. مجموع
 نفوسی ایکی میلیون قدر حساب اولنیور. بو مملکتنگ اراضیسی
 غایت محصولدار اولدیغی حالده اہالی معارف و علوم جدیدن بیخبر
 اولدیغندن لایقیلہ استفادہ اولنہ میور. اسکی زمانده بخارا منبع علوم
 ایدی شمدی ایسہ بونگ عکسیدر. اہالی اسلام اولوب لسانلری
 فارسی نسانیدر.

قافقاسیا

روسیہنگ آسیادہ بولنان اراضیسنن قافقاسیہ قطعہسی بحر
 ہزر ایلہ بحر سیاہ میانده اٹلی بر برزخدن عبارت اولوب شمالا

آورد پای روسی شرقاً بحر خزر جنوباً ایران و غرباً آنا طولی و بحر سیاه ایله محدوددر.

احوال طبیعیہ: - قطعہ مذکورہ ننگ شمال محدودندہ (قافقاس) دینلان یوکسک طاغیر بولنورک (البرز) و (قازبک) کبی الگ یوکسک تپہ لری دائماً قار و بوزلر ایله مستوردر. وسط سمٹلری ایسه دوز و هواسی معتدل اولدیغندن ہر نوع نباتات و اشجار اورادہ دخی حاصل اولور. تور اتنگ روایتنہ بناءً نوح (علیہ السلام) ننگ کمیسی توقف ایدن (عرارات) تپہ سی ایران محدودندہ کائندر.

بو قطعہ ننگ مهم نہری (قور) چایبدرک (آراس) صوییلہ برلشدکن صکرہ بحر خزرہ منصب اولور،

مشہور شہرلر: - تیفلیس (۸۰,۰۰۰ نفوس) شہری بو قطعہ ننگ مرکزی اولوب (قور) چای اوزرنده کائن (پوتی) و (صحوم قلعه) شہرلری بحر سیاه ساحلندہ بر اسکله درلر. (باکو) شہری بحر خزر ساحلندہ غایت غایت ایشلمک بر اسکله در. (زوان) (نچوان) (الزایتپول) (علکساندر و پول) (قارص) (باطوم) شہرلری دخی اولدیغہ مشہور درلر. بو مملکت ننگ اہالیسی اکثری اسلام اولوب بر قسمی دخی (غریغوریان) و (اورتودوقس) در بو قطعہ ننگ نفوس یدی میلیوندن فضلہ اولوب جنسلری بک مختلفدر. مع مافیہ الگ مشہور قبیلہ (کرجیلر) اولوب گوزللیکلری ایله عالمک برنجی درلر. و بوسبیلدن ناشی عرق اییضہ قافقاس سلالہ سی دخی دیرلر. بولردن ماعدا ارمنی، روس، ترک، تاتار، آواز، عجم، چرکس طائفہ لری دخی واردر.

چین = قطای (۲)

حدود: - شمالاً سبیریا غرباً ترکستان روسی جنوباً ہندستان، ہندچینی و تونکین قطعہ سی شرقاً بحر محیط کبیر ایله محاطدر. احوال طبیعیہ: - چین مملکتی مرکز یا بلاسی اوزرنده بولندیغندن

چینگ تاغلری حدودنک بولنمقده درلر. بولنرده شمالک (کنتی) (آلنای) غربده تیان شان، جنوبده هیمالایا وقره قوروم سلسله لریدر. چینگ نهرلری حدود شمالینک بر قسمی تشکیل ایدن آمو ابله هوانغهو وکیانغ نهرلریدر. کیانغ نهری آسیانک اڭ اوزون نهریدر. چینگ (لوب) و (خوخونور) کوللری وارد چین سواحلنک (پچیلی) و (فانطون) قوبنیدن ماعدا کرنتی بوقدر.

مشهور شهرلر: - چین مالکی ایکی قسمدر. بریس اصل چیندرکه کاملا شرق جهتی ایله سواحلن عبارتدر. بو راسی چینگ اڭ غلبه لک و معور حملیدن کرسی^۶ اماره سی (پیهو) نهری اوزنک بولنان (پکین) شهریدر نفوسی (۲,۰۰۰,۰۰۰). (نانکین) (شانغهای) شهرلری دخی بشریوز بیکدن زیاده نفوسی حاوی اولوب عظیم تجارتگاهدرلر. (فانطون) (۱,۵۰۰,۰۰۰ نفوس) چین حکومتی طرفندن آوروپا تجارتنه اڭ اول بو شهر کشاد اولنمشدر. ایکنچی قسم چین ایمپراطورینه ویرگو ویرن مالکدرکه آنلرده مانجوری، مغولستان، ترکستان چینی وتیبندر. (هاینان) آطه سی دخی چینه مربوطدر. (موقدن) شهری مانجوریانک (اورغا) مغولستانک (قاشقار) ترکستان چینینک (لاسا) تیبنگ کرسیء اداره شیدر.

اهالی و مذهب: چین حکومتی کره ارضه گی حکومتلرک کافه سنندن چوق اهالی به مالکدر. یعنی دورت یوز میلیوندن زیاده نفوسی واردر. ایمپراطور بار چینلیله ها کم اولوب تاتار نسلندندر. مذهبلری موسی اولوب (براهما) و (بودا) شعبه سته منسوبدرلر. چینده اسلام غایت کثرت اوزره بولنوب اللی میلیون قدر تخمین اولنمقدهدر. سواحلک بولنان شهرلرده بر مقدار خرستیانک بولنمقدهدر. چینک هندستانده و آفریقاده اسلامیت غایت سرعتله ترقی ایتمکدهدر.

چین حکومتی حکومت مطلقه اولوب بو مملکتده هنوز معارف و صنایع یوق کبیدر. شمعی قوللاندقلری آلات و ادوات بوندن ایکن بیگ سنه اول قوللاندقلری آلات و ادواتک عینیدر. چین آوروپالیلر کی ترقی ایده چک اولورسه بتون عالمده بیوک بر تبدلات وجوده کلمهس غایت محتملدر. ایشته بو ترقیات بو کونگی کونده باشلانمشدر. چینلیلر عساکر بریه و بحریه لرینی الک صوگ اصولده تنظیم ایدرلر اداره لرینی اصلاح ایدن مشروطیت اصولنی قبول ایتمک ایستیورلر.

(۳) قوریا

قوریا قطعہسی غایت طاغلق اولوب اراضیسی اولدجه مثبت و محصولداردر. اون میلیوندن زیاده نفوسه مالک اولوب مذہب لری (بودا) مذہبیدر. مقر حکومت (سئول) شهریدر. بو مملکت دهانوم جهانندن قالقاماشدر هنر و صنعت هیچدر. بو مملکت شمالا چین ایله غربا و جنوبا بحر اصغر شرقا ژاپون دگزله محدوددر. اهالی مغول جنسندندر. شمعی بو مملکت ژاپونیا حمایه سنده در.

(۴) یاپونیا = ژاپونیا

ژاپونیا مملکتی آسیانک شرقنده و بحر محیط کبیر اورتہ سنده بر چوق آطہ لردن عبارتدر که مشهورلری شونلردن: نیفون، کیوسیو، یزو، سیقوق، فورموز آطہ لريله ساخالین آطہ سینگده یارمی در. احوال طبیعیه: - ژاپونیا آطہ لری همان کافہسی طاغلق اولوب جبالک اکثری دائمی صورتک بوز وقار ایله مستورددر. وولقانلری دش بک چوق اوله رق ایگ مشهوری (فوزی یاما) در. ژاپون جزائرینی بیک چوق نهرلر صولامقہ ایسه ده اکثری کوچک و غیر مهمدر.

مشهور شهرلر: - توکیو ۸۳۰,۰۰۰ نفوس دنیسانک اڭ جسم
واڭ لطیف بلادندن بری اولوب ژاپونیا حکومتینک مقریدر. کیوتو
(۳۰۰,۰۰۰ نفوس) (نیفون) آطهسنده کائن هواسی غایت لطیف بر
شهردر. (یوقوهاما) بک کلینلی تجارت ایدر بر شهردر. (کیوسیو)
آطهسنده گی نهر (ناغازاکی) شهری اڭ ابتدا آوروپالیلرک دخلنه
مساعده اولنان شهردر. بوندنماعد (نیفون) آطهسنده کائن (اوزاقا)
شهری (کیوتو) شهرینک لیمانیدر. (فوریل) آطه لریله (لیوکیو)
آطه لریده ژاپونیا یه عائددر.

اداره، مذهب، جنس، سکنه: - بو مملکتک ادارهسی مشروطه در.
مذهبلری اکثریتله (بودا) و (سینتو) در یعنی مجوسلردر. جنسلری
ماغول اولوب کندولرینه مخصوص لسانلری واردر. ژاپونیا اهالیسی
بو کونگی کونک ایلیلی (۵۰,۰۰۰,۰۰) میلیون قدر تخمین اولنور.
ژاپونیا اراضیسی بک مثبت دکلسه ده اهالی یه زراعت نظاما بربرورج
اولدیغندن سعی وغیرت طبیعیه غلبه ایدرک هر درلو نباتات
یتشمکدر. یالکز طاغ باشلری حرانندن محروم قالماقدر. بو
مملکتک آلتون و کموش آز اولمیوب باقر آلتونه مخلوط اوله رق
مملکتک اڭ بیوک ثروتیدر. اهالینک تعیش (پرنج = دوگی یارمه سی)
ایله در. حبوبات سائره یه بک اعتبار ایدلمز.

ژاپونیا دولتی بو صوڭ سنه لرده زیاده اعتبار قازانمش بر دولت
اولوب آز یاده بونلردن قوی بر ملت یوقدر. قوه بریه و بحریه سی
آوروپا اولندن اوله رقی اڭ صوڭ اصولک تنظیم اولنمشدر. بو دولت
تجارتیله ده آوروپا دولتلرینه رقابت ایتمکدر. وسوزی هر یرده یورمکدر.

(۵) (افغانستان)

حدود: - شرقا هندستان جنوبا بلوچستان غربا ایران و شمالا
ترکستان روسی و بخارا مملکتلریله محدوددر. *

احوال طبیعیہ: - افغانستان آسیانک الٹا طاعلق اراضیسندن اولوب (هندوکش) و (سلیمان گوه) جبالی دائما قار و بوز ایله قبالیدر. مزاج و هوا علی العموم معتدل اولوب هر درلو نباتات نشو و نما اولور. مملکت مذکوره ده بیوچک ابکی نهر اولوب (کابل) چاییدر که (سند) نهرینه جریان ایدر. ایکنجیسی دخی (هلمند) چایی اوله رق (هامون) کولنه منصب اولور.

مشهور شهرلر: - (کابل) (۶۰,۰۰۰) افغانستانک مقرر حکومتیدر. (جلال آباد) (قندهار) و (هرات) شهرلری دخی مواقع مشهوره سندندر. افغانستان آلتی میلیوندن زیاده نفوسی شامل اوله رق کاملا اسلامدر. بومملکت انگلیز نفوذی ایله روسیه نفوذی مابیننده منازع فیه اولدیغندن سیاست اهمیتلی بر موقع اشغال ایتمشدر. افغانیلر بو خصوصدن استفاده ایدوب قوه عسکرلرینی انگلیز اصولنک تنظیم ایدوب ایچمه بر قوه بریه حاصل ایتمشلدر.

(۶) بلوچستان

حدود: - شمالا افغانستان شرقا هندستان غربا ایران جنوبا بحر عمان ایله محدوددر.

بو مملکت بر اسلام حکومتی اوله رق اهالیسی بر میلیون قدر تخمین اولنمقددر. (کلات) شهری بو مملکتک مرکزیدر، اهالی هنوز مدنیتدن محروم اولوب حاصلات زراعیه و معدنیه سی بک آزدر.

(۷) ایران = پیرسیا = عجمستان

حدود: - شمالا قافقاسیه و بحر حزر روسیه نک ماوراء بحر حزر مستملکاتی ایله شرقا افغانستان و بلوچستان مملکتلریله جنوبا بحر عمان و بصره کورفزیله و غربا دخی آناطولی قطعه سیله محدوددر.

احوال طبیعیہ: - ایرانک حدود شمالیه سنک غربدن شرقه طوغری (عرارات) (البرز) جبالی ممتد اولدیقی کبی غرب جنوبیده جهت

شرقیه به طوغری (آلود) طاغلی امتداد ایدر. حاوی اولدیغی انهاردن قافقاسیه حدودینی تفریف ایدن آراس چایله بصره کورفزینه منصب اولان (قارون) نهری ذکر اولنه بیلور. ایرانده مهم اولان یالکن (ارمیه) کولی واردر. ایرانک انک لطیف مواقعی قطعاً جنوبیه سی اولوب اورالرده بعضا شدتلی صیجاقلر و مخاطره لی روزکارلر وقوعه کلور. بحر حزر جواری غایتله دوز و منبتدر. ایران مالکی محصولات نباتیه ده بک زنگیندر. انک لذت میوه لر آورو پایه ایراندن جلب اولنور.

بلاد مشهوره سی. - (طهران) (۲۰۰,۰۰۰ نفوس) ایرانک پایتختیدر. (اصفهان) شهری اسکیدن ایرانک پای تختی ایدی. بونلردن ماعدا (همدان)، (شیراز)، (مشهد) و (بندر بوشیر) موقعلری مشهوردرلر. ایرانک اداره سی مشروطه اولوب اهالی سی کاملاً اسلامدر. بو مملکت هنوز لایتقیله ترقی ایدم مامشدر.

آسیای عثمانی

حدود: - شمالی قره دگز بحرسیاه بوغازی مرمره دگری و چناق قلعه بوغازی و غرب طرفی آطه لر دگری بحیر سفید و سوبوش قنالی و جنوب طرفی شاب دگری بحیر عمان و بصره کورفزی و شرق طرفی دخی ایران دولتی و قافقاسیه قطع سیله محدوددر.

احوال طبیعییه: - آسیای عثمانینک طاغلی ایران حدودنه کائن (عرارات) تپه سندن تشعب ایدرک (آلود) طاغلی نامیله جنوبه دیگری (طوروس) سلسله سی نامیله غرب جنوبی به اوچتچیس (آنتی) طوروس سلسله سی نامیله غرب شمالی به ممتد اولور. طوروس سلسله سندن برشعبه سی آق دگز ساحلنی تعقیب ایدرک جنوبه طوغری امتداد ایدرکه (لبنان) طاغلی تسمیه اولنور.

آسیای عثمانینک مشهور ایرمقلرندن: - (بشیل ایرمق) و (قریل

ایرفق) نهر لری بحر سیاهه (دجله) نهر یله (فرات) نهر ینک، برلشمه سندن حاصل اولان (شط العرب) نهری بصره کور فزینه جریان ایدر لر. آناتولی قطعه سنده کوللر بیک چوق اولوب اڤ مشهور لری (وان) (بحر کوط) و (طوزلی کول) نام کوللردر. آسیا عثمانیک مشهور اوله رق اوچ کور فز واردر که آنلر شونلردر. آطه لر دڤزنده (ازمیر) کور فزی آق دڤزنده (آطالییه) و (اسکندرون) کور فز لریدر.

تقسیمات و مشهور شهر لر: - آسیای عثمانی اون آلتی میلیون قدر نفوس شامل اوله رق بشن قسیمه بولنمشدر که آنلر شونلردر: آناتولی، کردستان، عراق، سوریه و عربستان قطعه لر یدر.

آناتولی قطعه سی: - آناتولی قطعه سی آسیای عثمانینک قسم غربی سندن عبارت اولوب بحر سیاهه، مرمره دڤزی، آطه لر دڤزی، بحر سفید، کردستان، سوریه قطعه لر یله محدوددر. بو قطعه نڤ مشهور شهر لری (بروسه)، ازمیر کور فزنده کائین (ازمیر) (۲۰۰,۰۰۰ نفوس) (قونیه) (آنقره) و (آطنه) شهر لر یدر. آطه لر دڤزنده واقع (رادوس) (مدلی) (لمنی) (ساقز) آطه لر ی ودها بر طاقم آطه لر بو قطعه به منسوبدر. کردستان: - آسیای عثمانینک کردستان قطعه سی آناتولی، عراق، ایران، و قفقاسیه مملکتلریله محدوددر. مشهور شهر لری (ارضروم) و (وان)در.

الجزیره = عراق = میسوپوتامیا: - الجزیره قطعه سی فرات و دجله نهر لر ینک ما بینی اولوب (بغداد) (۱۰۰,۰۰۰ نفوس) (بصره) شهر لری بلاد مشهوره سندنلر.

سوریه: - سوریه قطعه سی آناتولی، کردستان، الجزیره قطعه لر یله بحر سفید آراسنده سویش قنالندن جزیره العربیه قدر منند بر مملکتندر. (شام) شریف (۲۵۰,۰۰۰ نفوس). و ساحل بحرده کائین (بیروت) شهر لری و (قدس شریف) شهر لری مشهوردر.

عربستان قطعه‌سی : - جزیره العرب نام شبه جزیره‌نك غرب ساحلنك واقع و باب المندبه قدرمند اولان اراضی ترکیا اداره‌سنك اولوب دولت عثمانیه‌نك آسیاده‌گی اراضیسینك بشچی قسمنی تشکیل ایدر. بوقطعه‌نك بلاد مشهورسی (مکه مکرمه) (مدینه منوره) و بونلرک اسکله‌لری اولان (جده) (وینبع البحر) شهرلریله (صنعا) و (طائف) بلده‌لریدر. لسان، جنس، مذهب : - لسان رسمی ترکیه اولدیغی حالده هرملتنك کندوسنه مخصوص دیلی واردر. آسیای عثمانی اهالیسی جنسجه فرق العاده مختلف اولوب آناتولیه ترکیلر و روملر، کوردستانک، کردلر و ارمنیلر، سوریه عراق و عربستانک عربلر ساکن اولمققدر، عرب، ترک و کردلر عمومیتله اسلامدرلر. ارمنیلر غریغوریان اولدیغی حالک سوریه‌ده بر مقدار اورتودوکس و قاتولیک دخی بولنور.

آناتولی، سوریه و عراق قطعه‌لری غایت منبت و محصولدار اولوب هر نوع میوه و حبوبات کثرتله یتیشور. آناتولی قطعه‌سی معادن اعتباریله‌ده بیک زنکیندر. لکن فابریقه‌چیلک و صنایع دها لزومی قدر ترقی ایدمه‌دیکندن و یوللر منتظم اولمدیغندن اهالی بو ثروت طبیعیه‌لردن لایقیله استفاده ایلمه‌میور. لکن شمدیگی کونلرده آسیای عثمانینك هر طرفنده دمیر یوللر یاپلمق اولدیغندن ثروت عمومیه‌نك ترقی ایدوب اهالینك آژروپا مدنیتینی قبول ایلچکی اشکاردر.

(۸) عمان = مسقط

عمان مملکتی مستقل بر امیره تابع اولوب مقری (نزوه) شهریدر. بصره کورفی ساحلنك کائن (مسقط) شهری بو مملکتک مهم تجارتگاه بیلک سیدر.

عدن

جزیره العربک غرب جنوبیسنك واقع (عدن) شهریله جوارنك بولنان بر مقدار اراضی انکتریه تابعدر. عدن هند یولی اوزرنده

بيك اهميتلى برلیماندر. باب المندي ایکی کچید حالنه قویان
(پریم) آطه سی دخی انکله ننگدر.

هندستان = ایندیا

حدود: - بو مملکت شمالا چین السکندن تفریق ایدن (هیمالایا)
طاغلریله محدود اولوب شرقا (بنگاله) کورفزی وهندچینی جنوبا بحر
عیط هندی وغربا آفغانستان بلوچستان و عمان دگزیه محاطدر.
احوال طبیعییه: - هندستان قطعه سی (هیمالایا) انکلرندن باشلیوب
(قومورین) بروننده نهایت بولور. (سیلان) آطه سیله (بنگاله) کورفزی
و عمان دگزنده واقع آطه لر هندستاندن صایلمقده در. هیمالایا طاغلرینه
کائن (عورازانقار) دنیانک انک بوکسک نقطه سیدر. هندستانه هیمالایا
طاغلرندن تشعب ایدوب هندستانی شرقی وغربی ایکی سطح مائله تقسیم
ایدن (وندیه) طاغلری واردر. اوشبو طاغلرده درین اوچوروملر
وینشمش اورمانلر واردر. شرق سطح مائلنه یعنی (بنگاله) کورفزینه
(عانژ)، (براهماپوترا) نهرلری جریان ایندیکی کبی غرب سطح
مائلنه دخی (کابل) چاییده (پنجاب) دنیلان بش صویک اجتماعندن
حاصل اولان (سند) نهری جریان ایدر. (سیلان) آطه سیله هندستان
مابیننده (پالق) بوغازی واقعدر.

هندستانک هر طرفنه معمور و غلبه لقی نهرلر و عجیب معبدلر و مستحکم
قلعه لر کوریلور ارضک قوه انباتیه سی و محصولاتک کثرتی و تنوعی جهنیه
هندستان کره ارضک انک قیمتلی قطعاتندن معدوددر. و بونک ایچون جمله
پادشاهلر اسکیدن بیروبو قطعه بی تملک ایتمک سودا سینه دو شمشلردر.
و بو قطعه جمله اقوامه تجارت ملیدر. هندستانک شمال سمتلری صغوق
اولوب وسط و جنوب طرفلری ايسه غایت صیجا قدر. هندستانده ایکی
یوزاللی میلیون دن زیاده اهالی اولوب آلتمش میلیون قدر مسلم و بش
هیادیون قدری خرستیان و متباقیسی مجوسلر. مجوسیلر اکثریتله (براهمه)

مذهبنده اولوب شمال طرفارنده (بودا) مذهبنده اولانلریسه واردر.
 بو قوملر (بنگالی) (مجات) (مالابار) (سند) (پنجاب) (اوردو) لسانلریله
 تکلم ایتدیگری کبی اهالی اسلامیه میانده معاملات اکثریا فارسی لسانی
 اوزره جریان ایدر. اسکی هند کتابلری ایله دعالری یازیلان (سانسکریت)
 لسانی غایت بلیغ و فصیح بر لساندر. هندستانده حیوانات انواعی
 دخی کثیردر. میمون سوریلری و بیگ زیاده وحشی قپلانلر و فیل
 و مسک کچیسی بو مملکنده کثرت اوزره بولنورلر.

هند انگلیزی

هند انگلیزی دیوهندستانک انکلتره اداره سنه بولنان قسمته اطلاق
 اولنور. هندستانده انگلیز اداره سی ایکی صورتله در. بریسی طوغریدن
 طوغری یه انکلتره اداره سنه اولان مالسکر که هندستانک قسم اعظمندن
 عبارت اوله رق یوز یتمش میلیون قدر نفوسی شاملدر. دیگر ایسه
 انکلتره یه ویرگو ویرمکه مکلف اولان پرنسلسکردر.

مشهور شهرلر: - (قالسکوته) (۸۰۰,۰۰۰ نفوس) شهری عظیم
 تجارتگاه بر بلده اولوب آسیاده بالجمله انکلتره مستملکتک مرکزیدر.
 (بطنه) (۱۷۰,۰۰۰ نفوس) بهار حکومتک مرکزی ایدی. (الله آباد)
 (۱۵۰,۰۰۰ نفوس) عانز نهری اوزرنده کائندر. (بنارس) (۲۰۰,۰۰۰ نفوس)
 هندولرک علوم و ادبیاتده ایلمر و کیدن بلسیدر. (دهلی) (۱۵۰,۰۰۰
 نفوس) مقدما هند پادشاهلرینک مقری ایدی. (لاکنو) (۳۰۰,۰۰۰ نفوس)
 مقدما عود حکومتک مرکزی ایدی. لاهور (۱۵۰,۰۰۰ نفوس) مشهور
 تجارتگاه بر بلده در. (پیشاور) آفغان هند و دنده متین بر قلعه در. (بومبای)
 (۸۰۰,۰۰۰ نفوس) آژروپا پوسته لرینک موقعی اولمق جهتله تجارت
 و نفوسجه عموم هندستان شهرلرینه سبقت ایتمشدر.

(احمد آباد) (۱۳۰,۰۰۰ نفوس) عظیم و مشهور بر بلده در. (مدراس)
 (۴۰۰,۰۰۰ نفوس) شهری تجارت و معموریتجه هندستانک اوچنچی

بلک سیدر. سیلان آطه سنده کائون (قولومبو) شهری آژروپا و آفریقادن چین دکز لرینه کیدن پوسته لرك موقفیدر (۱۰۰,۰۰۰ نفوس). (کشمیر) (۱۳۰,۰۰۰ نفوس) کشمیر حکومتنگ مقریدر. کجرات شبه جزیره سنده (باروده) شهری (۱۶۰,۰۰۰) نفوسی حاوی مشهور بر شهردر. (حیدر آباد) (۳۵۰,۰۰۰ نفوس) نظام حکومتنگ مقریدر. بحر عیط هندیه کائون (لاقدیو) آطه لرینه انکتره تابعیتنی قبول ایتمشدر.

(۹) نیپال

نیپال حکومتی هندستان ایله چین مابیننگ و هیمالایا طاغلیری اتکنک واقع در مقر حکومتی عبادتخانه لر یله مشهور اولان (قاتماندو) شهریدر.

(۱۰) بوتان

بوتان حکومتی هیمالایا طاغلیری آراسنه کائون احوالی مجهول اوفق بر مملکتدر. بو ایکی حکومت شمدی انکتره اداره سنه در.

(۱۱) مالدیو جزائر

مالدیو جزائر مجتمعه سی دخی مستقل بر سلطانک اداره سنه در مقری (ماله) شهریدر. اون ایکی بیگ قدر مالدیو آطه لرندن یالکنز اللی قدریسی مسکون و مزرعدر.

فرانسه مستملکاتی

الیوم فرانسولر هندستانه (بوندشیری)، (قاریفال)، (ماها)، (شانداوناغور)، (یاناون) نام بش شهره مالکدرلر. مقدار نفوس جمعاً ایکی یوز سکسان بیگ قدردر،

پورتگیز مستملکاتی

بو کونکی کونگ پورتگیزلر هندستانده (دیو)، (دامان)، (غوا) شهرلرینه مالکدر مقدار نفوس جمعاً بش یوز اوتوز بیگ قدردر

Handwritten notes in Persian script, written vertically on the right side of the page. The text is partially obscured by the printed text but appears to be a commentary or additional information related to the geographical entries.

هند چینی

حدود: - غربا بنگاله کورفزی و هندستان ایله شرقا بحر چین و شمالا چین ایله جنوبا (آوسترالیا) قطعہ سننن تفریق ایدن (مالاقا) بوغازی ایله محدوددر. هند چینینک شمال جہتلری همالایانک شرقی قوللریله عارضہ لریدر. بو مملکتی (ایراوادی)، (منام)، (می قونغ) و (مارتابان) نہرلری بویدن بویہ صولامقدہدر. بنگاله کورفز ندہ کانن (آندامان) (نیقوبار) جزائر ایله (مرگی) جزائر مجتمعہسی هند چینی اجزاسننن معدوددر. هند چینینک جنوبی اوچی (مالاقا) شبہ جزیرہ سیلہ معروف اولوب بوشبہ جزیرہ (رومانیا) برونیلہ نہایتلنور بوشبہ جزیرہ ننگ شرق ساحلنک (سیام) و (تونکین کورفز لری مشاہدہ اولنور. بو مملکتک طوبراغی غایت محصولداردر. هند چینیدہ حاصل اولان نباتات اکثریتلہ بو مملکتندہ حاصل اولور. هند چینینک معادنی دخی ذکرہ شایاندرد. آلتون، قالای، مرجان بو مملکتلردہ بک چوق بولنور. بو قطعہ ننگ نفوسی اوتوز میلیون (۳۰,۰۰۰,۰۰۰) دن زیادہدر.

فرانسه مستملکاتی

فرانسزلر هند چینیدہ (تونکین) (قوشنشین سفلی) و (قوشنشین علیا) مملکتلرینی تملک ایتمیشلردر. تونکینک مقری (هانوی) شهری اولوب (۱۲۰,۰۰۰) نفوسی حاویدر. (قوشنشین علیا) مملکتینک مقری (هوده) شهری اولوب آسیانک اک ظریف و مستحکم یلاندنن بریدر. بو ایکی قطعہ یہ بردن (عننام) حکومتی دینلور. قوشنشین سفلی ننگ مقری (سایغون) شهریدر. مہ قونغ نہری آغزندہ کائن (بولوقوندر) جزائر دخی فرانسه یہ مربوطلر.

قامبوج قراللیغی

قامبوج قراللیغی قوشنشین فرانسوینک غرب شمالندہ کائن اوقاق

قراللیغی
میرولم ایلیاکی

بر حکومتداری. بو مملکت مه قونغ نهريله صولانمقلادر مقر حكومتی
(نيومپنغ) شهريدر. بو كونگي كونك بو مملكت فرانسه حمايه سنكدر.

(۱۲) سيام قراللىقى

محصولاتنىڭ كثرى و بركتى حسبيله مشهور اولان سيام الكاسى هند
چينيىنىڭ تام وسطى بولنور. بو مملكتى (مه قونغ) و (سيام) نهىرلىرى
اسقا ايدىر. پايتختى (منام) نهرى آغزىده واقع (بانقوى) شهريدر
(۵۰۰,۰۰۰ نفوس)

انگلىز مستملىكاتى

حالا (برمان) اراضيسى كاملا انگلىز تصرفىده اولوب مالاقه شبة
جزيره سنك جنوبىده كائن بعض موقعى دىنى شاملدر. مالاقه بوغازىنىڭ
كائن (مالاقه) شهرى (پولونپانغ) آطه سيله مقابلىده بولنان (ولسلى)
اراضيسى (سنگاپورا) جزيره سى (آندامان)، (نيقوبار) و (مرگى)
آطه لرى دىنى انگلىزىده تابعدر. (ايرادادى) نهرىنىڭ آغزىده كائن
(رانغون) شهريله (پونپانغ) آطه سنك كائن (ژورژتون) و سنگاپور
آطه سنك كائن (هونغ قونغ) آطه سى دىنى انگلىزىده عاقددر

(۱۳) جوهور حكومتى

مالاقا شبة جزيره سنك جنوبىده اوفاق توفك بر حكومت مستقله
موجود اولوب بونلرنىڭ ذكره شايدان اولانى آچىق (جوهور) حكومت
اسلاميه سىدر بو حكومت آسيانىڭ اڭ جنوب نقطه سنه حكم ايتمىكدر.
هند چيني اهابيسى اكثرىته مجوس اولدىغى حالده مالاقه شبة
جزيره سنكده بعض سواحل جنوبىده اسلاملرده وارددر.

حاصلات

معادن: - آلتون، كمش، باقر سبىر ياده چين و ژاپون ياده
غايبت كثرته بوانور تيمور معدنى آسيانىڭ هر سمتىده بولنور.

بر کموری چین و ژاپونیا و هندستانه بك كثرلى ايسده هندستانه ايشلند بربلانى بك كلينليدر.

حبوبات: - آرپا، چاودار = (آرش) صفوق مالمكده باشليچه واسطه غداقيه در. بغدادى ايرانه ژاپونيه چينه بك گوزل ينشد بربلور.

برنج = (دگى) وقوقوروز جنوب سنلرنده حاصل اولور.

نباتات: - صندال، آنبوس، عود آغاچلرى جنوبى مملكتلرده بهار ياتك انواعيله چاي چين و ژاپونيه و انجیر جنسندن اولان (بانان) نام جسم آغاچ هندستان و هند چينيه و سيلان آطه سنه نشوونما بولور. بانان آغاچنك سايه سنده بيك عسکر سايه لنه بيلديكى نواتر انقل اولنيور. واحلرده باشليچه پاموق زرع ايديلوب خرما قهوه عربستان يكانه محصوليدر.

حيوانات: - سبیر ياده سمور = (صومار)، سپاه دلکو و بسوگا مائل كوركلى = (مخلى) حيوانلر كثرت اوزره بولنور. مركز يايلاسنه طوغرى طاغ قيونى، سوريلر ايله برونوع اوكون و جتهلى سمندر و تبت سمت لرنه يونلرى كشمير فابريقه لرنه مستعمل كچيلر و هندستان طاغلرنه، تربيه ايدلمگه مستعد بولور و مسك كيكي واردر. تركستانده و بتون آسيای غربيه ايكى هور كچلى دوه لر نقلياتك كثرته مستعملدر. آت جنسنگ اعلاسى عربسانده بيور.

هندستان و هند چينى ده تك بوينوزلى (كركدان) ايله غايت ذكى و آلپشقان فيل و اون آرشين طولنده تماش و قپلان بولنمقده در. بتون آسياده سكر يوز ميلليوندن زياده نفوس واردر.

آفريقا قطعسى

محدود: - شمالا آق دگز شرقا شاب دگزی و بحير محيط هندى غربا بحر محيط آطلاسى ايله محدوددر. آفريقا، آؤروپانك جنوبنده و آسيانك غربنه دوشر. آفريقاي آسيادن سويش قنالى و باب المندب بوغازى آؤروپادن سبته بوغازى تفريق ايتمشدر.

آفریقانك جسامتی: - بش قطعه ایچنده بیوکاسکجه آفریقا
 اوچنچی اولوب اوچ آوروپا قدر وسعتنه مالکدر
 آفریقانك دڭزلی: - شمالده آق دڭز بحر محیط آطلاسیدن
 شرقده شاب دڭزی بحر محیط هندیدن حاصل اولمشدر.

آفریقانك کورفزیلی: - شمالده (سیدره) و (قابس) کورفزیلی
 بحر سفیددن شرقده (عدن) کورفزیلی بحر محیط آطلاسیدن پیدا اولمشدر.
 آفریقانك بوغازلی: - آفریقا قطعه سیله آوروپا ما بیننده
 (سبته) بوغازلی اولدیغی کبی آسیا بیننده دخی (سویش) قنالی
 و (باب المنذب) بوغازلی واردر.

آفریقانك نهرلی: - آفریقا نهرلی ایچنده مشهور اولان آنچق
 نیل مبارکدر نیل مبارک آق دڭزه دو کیلور. نیل دنیاده گی الك بیوک صویك
 بریدر غربده بحر محیط آطلاسیه آقان (سنغال)، (غامبیا)، (نیغر)، (فونغو)،
 (اورانژ) شرقده (زامبزی) نهرلی دخی واردر.

آفریقانك کوللری: - خط استوا آلتنده بولنان (ویقتور
 نیانزه)، (آلبر نیانزا)، (تانغانیقا) ایله وسطک (چات) کولی و نیل مبارکه
 قاریشان (تاتا) کوللری آفریقانك مشهور کوللردن صاییلورلر.

آطه لر و طاقم آطه لر: - آفریقانك الك مشهور آطه لری
 اوقیانوسلرده در. آصور، مادر، یشیل برون، قناریه طاقم آطه لریله
 (اسانسیون)، (سنت هلن)، آطه لری بحر محیط آطلاسیه (مداغسقار)
 جزائر عظیمه سیله (سقوطره) آطه سی و (سیشل)، (آمیرانت)، (ماسقارین)
 طاقم آطه لری بحر محیط هندیه واقع اولمشدر.

طاغلر چوللر: - آفریقا باشقه قطعه لر کبی بیوک سلسله و مشهور
 طاغلری حاوی دگلدر. طاغلق مملری ساحله قریب یوللری اولوب
 سائر مملری غایت کنیش چوللردن عبارتدر. دنیانك الك قورقچ و اک
 صیچاق و غیر مسکون چوللری آفریقاده در. شمال ساحلنه قریب

(آطلس) غرب ساحلته یقین (قونق) شرق جنوبی ساحلته یقین (لویایا) سلسله لری شرق شمالی ساحلته قریب (عرب) و (حبش) طاغلیری آفریقانک مشهور سلسله لریدر. خط استوا آلتنده (کلیما نجارو) طاغلیری آلتی بیك متره قدر یوکسك محللر اولوب تپه لرنده قار و بوزا كسك اولمز.

ؤولقانلر: - آفریقانک ؤولقانلری هب آطه لرده در. مشهورلری قناریه آطه لرنده (تناناریفی) آطه سنده، یشیل برون آطه لرنده، کینه کورفزنده کائن (فرناندوپو) نام کوچک آطه لرنده، (ماسقارین) آطه لرنده در.

آفریقای عثمانی

دولت عثمانیه نك آفریقاده گی ممالکنه آفریقای عثمانی دینورکه یونلرده مصر اراضی سیله (تونس) و (طرابلس غرب) مملکتلرندن عبارتدر. احوال طبیعیه: - حبشستان سلسله سی مصر مملکتنه دخول ایله شاب دگری بویچه دگری تعقیب ایده رك سویشده نهایت بولور. آطلاس سلسله لرینک شرق اوچی تونس و طرابلس مملکتلرنده (فران) و (بنغازی) کبی یایلالر حاصل ایده رك نیل جوارنه نهایت بولور. آفریقای عثمانیه نیلدن ماعدا مهم نهریوقدر. نیل آفریقانک و سطنین ظهور ایله باشلیچه (نیل ازرق) و (آنبارا) صولریله کسب جسامت ایده رك (رشید) و (دمیاط) آغزلریله دگزه دو کیلورلر. نیل هر سنه فیضان ایده رك مصرک (دلنا) دینلان دگزه قریب محللرینی کاملا صولور. و بونک ایچون (دلنا) مصرک اڭ منبت یریدر نیل مبارک سایه سنه مصر دنیانک اڭ معمور و اڭ محصولدار قطعه لرندن بریدر. طرابلس غرب قومسال و غیر منبت اولوب قابل استفاده محللری آق دگزه ساحلته (طرابلس) جوارى ایله (برقه) یایلاسی و جنوب غربیه (غدامس) و اعلا رینه متحصردر.

مصر قطعه‌سی

حدود: - شمالا بحر سفید شرقا سویش قنالی و بحر احمر جنوبا حبشستان و بلاد (نوبه) غربادخی صحرای کبیر و طرابلس غرب ایله محاطدر. مصر قطعه‌سی آفریقانگ شمال شرقی اوچی اولوب غرب نیل مبارک ایله حیات بولور. بوراسی دولتنگ امتیازلی برایالتی اولوب والیس فرمان پادشاهی ایله نصب اولنور. و دولت عثمانیه به سنوی معین و برکو اعطا ایدر. بو مملکت آژروپادن، هندستانه، چینه و آوسترالیایه کیندن پوسته لرك کچیدی اولدیغندن سیاسته فوق العاده اهمیتلی در. الحاصل مصر هندستانگ کلیدی یرنده در. مصر قطعه‌سی حقوق دوله مغایر اوله رق انکلیز عسکرینگ اشغالی تحتنده در.

مشهور شهرلر: - القاهره (۲۰۰,۰۰۰ نفوس) آفریقانگ اگ بیوک شهری اولوب مصر قطعه‌سنگ مرکزیدر. (اسکندریه) (۳۰۰,۰۰۰ نفوس) مصرک اگ تجارتگاه و اگ ایشلک اسکله سیدر. (سویش) و (پورت سعید) بله لری سویش قنالنگ ایکی اوچنک کائندرلر. (دمیاط) و (رشید) شهرلری نیلنگ آغزنده واقع در. (خرطوم) وسطی آفریقا ایله مبادلہ و تجارت محلیدر. مصرک سکنه‌سی ماحقاتیله برابر اون یدی میلیونه بالغ اولوب مذهب لری اسلام ولسان لری عربجه در. شهرلرده بر آرزوم وقرانسز و انکلیز و غیریلرده واردر.

طرابلس غرب ولایتی

شمالا بحر سفید جنوبا صحرای کبیر غربا (طونس) و شرقا مصر ایله محاط اولان قطعه طرابلس غربدر. مرکز اداره‌سی ساحل بحرده کائن (طرابلس) شهریدر. (بنغازی) شهری دخی اولدیجه مشهور بر شهردر. مقدار نفوسی بر میلیون قدردر. بونلر کاملا اسلامدر. بو مملکت دولت عثمانیه‌نگ بر ولایتیدر.

تونس

حدود: - شمالا بحر سفید جنوبا صحرای کبیر شرقا طرابلس
غرب غربا جزائر الکاسیله محدوددر، تونس قطعه سنده (مجرده) نام
بیوچک برنهر واردر. بوقطعه غایتله منبت اولوب ایکی میلون قدر
نفوسی شاملدر اهالی کلیا اسلامدر، مرکز ایالت (تونس) شهری اولوب
(۲۰۰,۰۰۰) دن زیاده نفوسه مالسکدر. (بیزرطه) آفریقانک اڭ شمالی
بلده سیدر. (قروان) (۶۰,۰۰۰ نفوس) اسکیدنبرو مشهور شهردر.
بو مملکت دولت علیه نڭ امتیازلی بر ایالتی اولدیغی حاله
موقتا فرانسه حمایه سنه ترک اولنمشدر.

جزائر = آلژیر

حدود: - شمالا بحر سفید، شرقا تونس ایالتی، جنوبا صحرای
کبیر غربا (فاس) قطعه سی ایله محدوددر.
بومملکتنڭ شمال طرفی طاغلق اولدیغی حاله جنوبی چولسکدر.
بحر سفید ایله طاغ مابیننده اولان قطعه خیلی محصولدار اولوب
برچوق نهرلرله اسقا اولنمقددر. اڭ مشهوری (وادی الشلیف) چاییدر.
بوقطعه ده اوج میلیوندن زیاده اهالی موجود اولوب ایکی یوزمڭ
قدرلی آوروپالی و باقیسی یولیدر. برلیلولرکاملا عرب و اسلامدر
بو اراضی فرانسه طرفندن نصب اولنان بروالی طرفندن اداره اولنور.
مقر حکومتی (۶۰,۰۰۰) نفوسی حاوی (جزائر) شهری اولوب
(قسطنتینین) و (اوران) شهرلری دخی مشهوردر.

(۱) فاس = ماروق

حدود: - شمالا بحر سفید، غربا بحر محیط غربی، جنوبا صحرای کبیر
شرفا جزائر قطعه سیله محاطدر. آطلاس طاغلرینڭ اڭ یوکسک نقطه لری

بو قطعه ده در. فاسده، بحر سفیده جریان ایندن (وادی الملویه) دن بشقه مهم صو یوقدر. فاس قطعه سی عرب نسلندن بر اسلام سلطانی ایله اداره اولنور. اهالی یدی میلیوننن زیاده تخمین ایدیلور. سکنه کاملاً اسلام اولوب مقر حکومتی (ماروق) شهریدر. (۵۰,۰۰۰ نفوس). یوز مگ نفوسی حماوی (فاس) شهر یسله (طنجه) شهری دخی مشهوردر. بو حکومت دخی علوم جدیدن دن بی بهره اولوب غایت ضعیفدر.

صحرای کبیر

نیل مبارکنن محیط آطلاس به قدر اوزانان و یارم آورو باقدر کنیش اولان چوله صحرای کبیر دینور؛ بوراسی غایت دوزوقومسال بر محل اولوب بعض جهنلرنه کسکین کسکین قیالقلر عارضنه لر تشکیل ایدر. و روزگار ایله تبدیل موقع ایندن قوم تپه چکاری بو جسیم چولی طالغه لندیریر.

وطورغون و آقار صولردن دخی اکثر محللری یغمورلردن بیله محرومدر. بو چول، غیر مسکون و ایصسزدر. دورت میلیون قدر بدویلردن عبارت اولان سکنه سی و اهلرده بارینورلر. واح دیوچوللر اورطه سنده اولان اوتلاق و صولاق یرلره دینور که طبق دگزنه آطه کبیردر. صحرای کبیر سکانی اکثریتله اسلامدر. بو قطعه ننگ سواحلی اسپانیا تصرفنده در.

سنه غامبیا

(سنغال) و (غامبیا) نهرلری آراسنه قالان مملکتنه سنغامبیا دینور. بو مملکت شمالا صحرای کبیر و شرقا سودان شمالی و جنوبا (کینه شمالی) وغربا بحر محیط آطلاسی ایله محدوددر. آفریقاننگ غرب نقطه سی بولنان (یشیل برون) بو قطعه داخلنده در. بو قطعه ننگ سواحلی

فرانسز، انگلیز و پورتگیز لر الهند در. (سن لوی) سنغال نهرینک
منصبند اوله رق فرانسز مستملکاتنک مقریدر. (باتورست) غامبیا
منصبند واقع اولوب انگلتره مستملکاتنک مرکزیدر.
(قاشهو) شهری پورتگیز مستملکاتنک مرکز حکومتیدر.

کینه شمالی

قونغ طاغلریله کینه کور فزی آراسند قالان مملکتہ کینه شمالی
دینور. قونغ طاغلرندن پک چوق انهار جریان اینمکده ایسه ده الڭ
مشهوری (نیفر) نهریدر کینه سواحلنک صره سیله تعداد اولان آشاغیدکی
مستملکات وبلده لره تصادفی اولنور: اول انگلتره طرفندن تأسیس
اولان (فریسطون) مستملکاتی بولنور که مقری (فریسطون) شهریدر.
ثانیا آمریکا جمهوریتی طرفندن تأسیس اولنان (لیبریا) جمهوریتی
اولوب مقر حکومت (مونروویا) شهریدر. (۲۵۰۰۰۰ نفوس).
ثالثا فرانسیه طرفندن تأسیس اولنان (گران بسان)، (آسینی)
(دابو) شهریدر.

رابعا انگلیز لر طرفندن تأسیس اولنان (قاب قوغاست) مستملکاتی
اولوب مقری (قاب قوغاست) شهریدر.

خامسا (داهومه) حکومتی بولنور که مقری (آبومه) شهریدر.

سادسا (پاغاید) اسکله سی واقعدر که آلمانیا به عائددر.

سابعا (پورتونووو) اسکله سی فرانسه مستملکاتیدر.

ثامنا (لاغوس) اسکله سی انگلتره به عائددر.

تاسعا (بنن) سواحلنی بنن حکومتی قاپلامشدر که مقر حکومتی

دخی او اسمک بر شهردر. حالا بو سواحلده انگلتره به تابعدر.

عاشرا (قامرون) اراضیسی آلمانیا به تابع اولدیغی کبی

(غابون) و (براززویل) قطعہ سیده فرانسه به تابعدر.

کینه جنوبی

قونگو نهریله اورانژ نهرلری بینندگی ساحله کینه جنوبی تسمیه اولنور. (قونگو) (قوانزه) و (قونهنه) نهری بو مملکتی اروا ایتمکله در. شمالدن جنوبه طوغری صره سیله کیرلده کده بروجه آتی مستملکاته تصادفی اولنور.

اولا (قونگو) حکومتیدر که بو حکومتی آوروپا دولتلری تأسیس ایدرک بالاتفاق باجیقا قرالنک تحت نظارت وسلطنتنه وضع ایلدیلر بو حکومت بتون (قونگو) سطح مائلی محیط و آروپا دولتلری تجارتنه کشاده در.

نانیا پورتکیز مستملکاتی واقع اولوب مقرر حکومتی (قوانزا) نهری آغزنده کائن (لوعاندا) شهریدر.

نالنا قونهنه نهرندن تا (قاب) مملکتنه قدر امتداد ایدن (دامارا) و (ناماقوا) سواحلی آلمانیا بیه عائددر.

قاب و ناتال

آفریقانک اڭ جنوبی اوچی قاب مملکتیدر. مشهور (امید) برونیه (ایکنه) برونلرینی شاملدر. بو مملکت شمیدیکی حالده بیک زیاده معموردر. وانکلیرلرک اڭ قیمتلی مستملکاتندن معدوددر. ناتال مستملکاتی دخی انکلتره نڭ اولوب آفریقانک سواحل شرقیه سنده (قاب) مملکتنه متصل اولان سواحلدن عبارتدر. قاب و ناتال مملکتلری عموما طاغلق اولوب معادنی غایتله کثیردر. بو الکارک مقرر (قاب طاون) شهری اولوب مشهور شهرلری (جورج طاون) و (غراهامس طاون) و (دوربان) شهرلریدر.

ترانسوال و اورانژ جمهوریتلری

انکلیرلر هولانده لیلردن قاب مملکتی ضبط ایدرکن فلمنکلر راضی اولمیهرق ایکی جمهوریت تأسیس ایتمشلردر که بری (اورانژ) و دیگری

(ترانسوال) جمهوریتیدر. اورانز جمهوریتنگ مفری (بلومفغوتن) و ترانسوال جمهوریتنگ مفری (پره توریا) شهریدر. شمذیکى زمانده بو ایکی حکومنده انکتره ننگ تحت تصرفنه کچمشدر. (الحکم لمن غلب)

موزامبیک

موزامبیک سواحلی (ده لاغوا) کورفرزنده (دلغانو) بروننه قدر امتداد ایدن اوزون برساحل اولوب پورتکیز ملکنددر. کوچک بر آطه ده کائن (موزامبیک) بلده سی کرسی اداره سیدر.

زنکبار

زنکبار موزامبیک شمانده خط استوايه قدر اوزامش بر مملکت اولوب اهلینسی زنجی واسلامدر. صوگ زمانلرده بومملکتی آلمانلر ضبط واستیلا اینمشلدر. مفر حکومت بر کوچک آطه ده کائن وغایت گوزل لیمانی حاوی اولان (زنکبار) شهریدر.

صومال

آفریقاننگ شرق اوچی اولان (عاردافوی) برونیله نهایتلنان صومال نام مملکت عدل، عجان نام لریله ایکی قسمدر. اهلینسی عرب وکاملا مسلماندر.

مشغولیتلری چوبانلق وکمپچیلکدر. ساحلده (بربره) (زیلع) شهرلری انکتره و(ابوخ) لیمانی فرانسه تصرفنده در. مصرک اجزاسندن بولنان (مصوع) و(عصب) شهرلرینی دخی اینتالیانلر ضبط اینمشدر.

(۴) حبشستان

حبشستان مصرک جنوبنده شاب دگزیننگ غربنه کائن طاغلق بر مملکتدر. بو مملکتنگ اهلینسی علوم و معارفدن بهره مند دگلدلر. مذهبیلری خریستیاندر، مفر حکومت (غوندار) بلده سی اولوب حاکی قرال عنواننی حائزدر.

سودان شمالی

حدود: - شرقا حبشستان غربا سنغا مبیا جنوبا کینه شمالی
شمالا صحرای کبیر ایله محاطدر. بو مملکت (چاد) کولی (ونیفر)
نهری ایله صولانمقده در بو مملکت شرقدن غربه طوغری (وادای) (بورنو)
قراللقریله (فللاطه) قبیلله جسیمه سنی و بوندنماعدا اوفق توفک بیک چوق
قبائلی شاملدر. (قوفا) (تمبوقوطو) بلده لری سودان شمالینگ مشهور
تجارت موقعلریدر.

سودانیلر همان جمله مسلماندر ایچر ولرنک بت پرست اولانلرده
وارد راهالی معارف و صنایعدن بی بهره در. بو مملکتده انکلتره ایله
فرانسه مابینده تقسیم اولنمشدر. (ایشته جهالتک نمره سی)

سودان جنوبی

سودان جنوبی شمالا سودان شمالی جنوبا ناتال مستملکاتی شرقا زنگبار
غربا کینه جنوبی ایله محدوددر. بو مملکتک احوالی هنوز لایقیله معلوم
دگلدر. بوراده خیلی قبیله لر و حتی انسان یمکله معروف وحشیلر
ساکن اولوب، صوگ زمان سیاحلری بو قطعده پک چوق کوللر
ایله نهرلر کشف ایتمشدر.

مداغستار آطه سی

محیط هندیک و موزامبیک ساحلی قارشوسنه واقع غایت بیوک آطه یه
(مداغستار) آطه سی دینور. آفریقادن موزامبیک ایله تفریق اولنمشدر.
بومیلیون قدر اولان سکنه سی متفرق قبیله لردن عبارت اولوب
فرانسز اداره سنه مقرر حکومت (تئاتاریو) بلک سیدر.

آطه لر

بحر محیط آطلاسیدک کائن آطه لردن مستقل هیچ بر جزیره یوقدر
هربری آوروپالیلردن بر دولتک انددر.

(آصور)، (مادر)، (یشیل برون) آطه لریله (پساغوس)، (سن طوما) (پرنس) جزیره لری پورتکیزاره عائددر.
 (قناریه)، (فرناندو پو)، (آمنوبون) آطه لری اسپانیولارک ملکیدر.
 هند دگزنگه کائن (ره ثوبنون)، (سن هاری) و (هایوت) آطه لری
 فرانسزلرک تحت تصرفدر. هند دگزنگه کائن (حاسقارین) (سیمشل)
 (امیرانت) آطه لریله (سقوطره) و (پریم) آطه سی و بحر محیط غربیه
 کائن (آسانسیون) و (سنت آلن) آطه لری انکلتراهه تابعدر.

آفریقالیالر

آفریقانک نفوس حقنه صحیح بر مقدار بیان ایتمک بلکه ممکن
 دگلددر. مع ما فیه ایکی یوز میلیون دن زیاده اولدیغی مظنوندر.
 آفریقای شمالی اهلایسی هر نه قدر اسمرایسه ده اسمرالگری کونشک
 شدت تأثیرندن ایلرو کلوب یوخسه جنس اییضنددر. وسط، جنوب
 شرق و غربنه اولان قبائلک متنوع اولوب هپسی بردن (زنجی = زنگی)
 نامنی آلورلر. آفریقالیلرک بک چوغی مسلماندر. خرسیانلر
 حبشستان اهلایسیله سواحلک متمکن آور و پالیلرددر. زنجیلر میانکه
 پت پرست اولانلرده چوقدر.

حاصلات

معادن : - آلماس و آلتون کبی ذیقیمت معدنلر امید برونی
 چوارنده و ترانسوال قطعهلرنده چوقه اخراج اولنور. یو کموری
 جنوبی یایلاده، تیمور و باقر کثرتلی صورتده جزایرده، قورشون
 بحر سفید سواحلک بولنور.

حبوبات : - بحر سفیده ساحل اولان مملکتلرده غایت برکتلی
 اوله رق یتیشور. هله مصرده سنه ده ایکی دفعه ایگن یتیشدرمک زمانی
 واردر حبشستان ایله قاب مملکتی دخی حبوبات یتیشدبرمکله مشهوردر.
 آفریقانک مدار سرطان ایله مدار جدی آرالرنده (قوقوروز) (پرچی)

داری و بغدادی یورینه قائم اولمق اوزره اهالینگ باشلیجه مدار تعیشیدر. نباتات : - آق دگز سواهلنده انجیر، پورتقال، زیتون آغاچلری مصرده خرما آغاچی بک گوزل نشوونما بولمقده در. جزایرک همان اونده بریسی کاغد واقمشه فایریقه لرنده مستعمل اولان (خلفا) اوقی ایله مزروع اولدیغی کبی صحرای کبیر واهلرنده دخی بک چوق خرما حاصل اولور.

آفریقایه مخصوص و غایت جسیم اولان (باعوباب) آغاچیله، میوه سی فندق لنتنده اولان (اکمک) آغاچی و (فاوچوق) و (صمغ) استحصال اولان اشجار ایله (چیویده)، قهوه، (بویر) و سائره خط استوا سمتنده نشوونما بولمقده در.

حیوانات : - آفریقای شیالمدک بر هور کچلی دوه ایله آت، اشک، قویون، جسیم جیلان و عزال سوریلری و حیوانات و هشیه دن آرسلان، بارس، چقال ایله زهرلی حیوانلردن ییلان، عقرب و مصر سمتنده تمساح مثللو حیوانلر بولنور، وسطی آفریقاده فرس الماء و بورنی بوینوز ایله مساح کرکدان و زرافه و فیل و قوشلردن پاپاغان ایله تویلری تجارتده مقبول اولان سائر قوشلر و جنهلی میمونلر و بیانی طموزلر واردر.

جنوبی آفریقاده آت، اوگوز، صغر و کچی ایله فیل آرسلان کبی وحشی و برتیچی حیوانلر و غایت بیوک بر نوع دگز قوشی و حیوانات اهلیه بی اهلاک ایدن برنوع سیکک موجوددر. آفریقانگ فیللری آسیا فیللرندن کوچک ایسه ده آنلردن زیاده وحشیدر.

آمریقا قطعه سی

آمریقا قطعه سی بش قطعه ایچنده بیوک ککچه ایکنچی درجه ده اولاندر. فقط آطه لری داخل حساب ایدیلورسه آمریقا آسیادن ده بیوک اولور.

حدود: - شرقاً آوروپا ایله آفریقان تفریق ایدن بحر محیط
 آطلاسی غرباً آسیا و آفسترا لیان آیران بحر محیط کبیر ایله محاط اولدیغی
 کبی شمالی، بحر منجمد شمالی و جنوبی (هورن) برونی ایله نهایتلنور.
 آمریکا ایکی بیوک پارچه دن مرکبدرکه هر ایکیسینی یوربرینه
 (پاناما) نام غایت دار برزخ ربط ایدر. بو برزخک شمالینه آمریقای
 شمالی و جنوبنه آمریقای جنوبی دینور. آمریقای شمالی جنوبندن بیوکدر.
 دگزلر: - بحر منجمد شمالی (کن) بحر قطبیسيله (بافن) و (هودسون)
 دگزلرینی و بحر محیط آطلاسی شمالی و جنوبی آمریکا ما بیننده کائن
 (آنتیل) دگزی و بحر محیط کبیر (بهرک) دگزینی حصوله کتور مشلدر.
 کورفلر: - آمریقانک مشهور کورفلری شمالده (سن لوران)
 وسطده (مکسیقا) و (قالیفورنیا) کورفلریدر.

بورغالر: - شمالک و آسیا ایله آمریکا قطعه لری آراسنه (بهرک) و بحر
 قطبی بی (بافن) دگزینه ربط ایدن (لانگستر) بافن دگزیله محیط آطلاسی
 آراسنه (داوی) و آمریقای جنوبینک جنوبنه (ماجلان) بوغازی واقع در.
 انهار: - دنیانک اگ جسم نهرلری آمریکا قطعه سنه در. آمریقای
 شمالیه (ماکنزیا) بحر منجمد شمالیه (سن لوران) هودسون دگزینه
 (میسسیپی) مکسیقا کورفلرینه جریان ایدر. آمریقای جنوبیه (اورینوقو)،
 (آمازون) (ربودولپلاتا) نهرلری بحر محیط آطلاسی یه صو ویرلر.
 کرک میسیسیپی کرک آمازون نهرلری کندیله رینه آقان صولرله
 اولدرجه کسب جسامت ایدرلرکه صولری دگز صولرینه قارشمق سزین
 بر خیلی مسافه قطع ایدر. و اکثر یرلرینه ساحلر بربرندن
 کورنمز. میسیسیپی نهری بر چوق شلاله حصوله کتوررکه اگ
 مشهوری (نیاگارا) شلاله سیدر.

کوللر: - بو قطعه نک کوللری شمالی آمریقاده واقعدر. بش
 کوللر جمعی دینلان (سوپریور) (میچیگان) (ئهریه) (اونتاریو)
 (هورن) کوللری ناملریله یسار اولنهرق (سن لوران) نهریله

دکزه قاریشور لر. (نه قاراغوا) کولی ایله (ماراقایبو) بحر آنتیله جاری اولوب (تی تی قافا) کولی هیچ بر دکزه آقماز.

آطه لر: - آمریقای شمالیک بولنان آطه لر آمریقای جنوبیک کندن دها زیاده در بحر منجمد شمالیک (بارری) آطه لر یله (ملویل) (باتورست) بافن دکزنک (دیسقو) هودسون دکزنک (صوطامیتون) آطه لر ی واردر. محیط آطلاسیدک (غرونلاند) آطه سی واقع اولوب بر آطه میدریوقسه بر قاچه بارچه قره دن عبارت میدر معلوم دگلدر. بحر محیط مزبورده (باهاما) آطه لر یله دها آشاییدک (آنتیل) جزائر مجتمعه سی واردر. بو آطه لر بیوک آنتیل و کوچک آنتیل لردن مرکب اولوب ایچلرندن (قوبا)، (هایتی)، (ژامایقا)، (پورتوریکو) بیوک، باقیسی اوفادر. آمریقای جنوبیک (حالوئن) و (ارض النار) آطه لر ی شمال غربیک (آله ڈوسن) جزائر مجتمعه سی بر سلسله تشکیل ایتمشدر. یارم آطه لر: - (لابرادور) هودسون دکزیله (سن سوران) کورفزی آراسنک، (یکی اسقوچیا) مذکور کورفزک جنوبیک (فلوریدک) و (یوقوتان) شبه جزیره لر ی مکسیقا کورفزنک (قالیفورنیا) ایله (آلاسته) بحر محیط کبیرده واقعدر لر.

برونلر: - (فاروئل) (غرونلاند) اراضی سنک جنوبیک (شارل) برونی لابرادور یارم آطه سنک (غرب = پرنسده عال) برونی آمریقای شمالینک غرب شمالی اوچنده (هورن) برونی آتش اراضی سندن بولنان بر کوچک آطه ده (فرووار) برونی نفس، آمریقای جنوبینک جنوب اوچنده کائندر.

طاغلر: - غرب برونلر هورن بروننه قدر بحر محیط کبیره دها یقین بر سلسله عطیمه امتداد ایلرکه بو سلسله لر هر کچدیکی مملکنه آیرو آیرو اسملر آلورلر. مثلا آمریقای شمالیک (روشو) آمریقای جنوبیک (عاند) آمریقای وسطی ده (آمریقای وسطی) قوردیلبرالر ی ناملریله یاد اولنور.

ژولقان: - قوردیلمیه راسلسله طویلله سنهک برخیلی ژولقان واردرکه ایچلرندن (سنت الی)، (اوریر)، (ایشمالی) شمالی آمریقادا (آرا کییا) (پشانشا) جنوبیه در.

آمریقای شمالی

ملسکتر: - آمریکا قطعهنی آمریقای شمالی، آمریقای وسطی، آمریقای جنوبی ناملریله اوچ قسیمه تقسیم ایتمشلردر. آمریقای وسطی، آمریقای شمالی ایله آمریقای جنوبی آراسنهک طارچه بر پارچه بردد.

اراضی قطبیه

آمریقای شمالینک شمالنده و محیط منجمد شمالیهک بر چوق آطه لر واردرکه قطبه یقین بولند یغندن اراضی قطبیه نامی ویرلمشدر. بو آطه لر عموما خالی و بوزلر ایله مستور اولوب اکثریسی بر آطه میدر یوغسه بر قاچ دانه میدر فرق اولنمز. بونلرک مشهورلری (ملویل) و (بارری) جزائرله (برنس آلبرن) (برنس دیغال) (قرال کلیموم) ارضلریدر.

غرونلاند

شرق شمالیده کائن (غرونلاند) اراضیسی دانیمارقه یه تابع جسیم بر قطعهدر، سنهک بیر چوق زمانلرنده قار و بوز یغینلریله مستور اولان بومملکت اهالیسی، دانیمارقه مهاجرلریله (اسکیمو) دینلان قبیله لردر بونلر جنوب ساحلنده بعضی محلنده اسکان ایدرلر. مقر اداره سی (فره دریقسهاب) شهری اولوب (غوتهات) قطب شمالی یه ائک یقین اولان شهردر.

بریتانیای جدید = کانادا

حدود: - شرقا بحر محیط آطلاسی و سن لوران کورفزی جنوبا جماهیر متفقه غربا بحر محیط کبیر و (غالاسقا) یارم آطه سی شمالا بحر منجمد شمالی ایله محاطدر بو قطعهنک هواسی غایت صغوق اولوب

چوق بولری خالیدر. معمور عیلملری جنوب شرقیده واقع در. بوراسی انکتره مستملکاتی اولوب اهایسی (اسکیمو) (هندی) (فرانسز) و (انگلیز) اقوامندن عبارتدر. شرق ساحلنده کائن (ارض جدید) آطه سیله (پرنس ادوارد) و (برمود) جزائر مجتمعه سی و غرب ساحلنده (رین شارلوط) بورایه ماحقندر. ارض جدیدک جنوبنده واقع (سن پیه) و (مسکیلیون) آطه لری فرانسزلریدنددر.

مشهور شهرلر: - (کبک) (۶۲۰۰۰ نفوس) سن لوران اوزرنده کائندر: (مونره آل) (۱۵۰۰۰۰ نفوس) سن لوران اوزرنده عظیم تجارتگاه بربله در. (اوتتاوا) شهری عموم بریتانیا جدیدک مقریدر. بو قطعه ده دورت میلیونندن زیاده نفوس موجوددر.

جماهیر متفقہ = سوییدینینای اشتاتی

حدود - شمالا بریتانیا جدید، جنوبا مکسیقا و مکسیقا کورفزی غربا بحر محیط کبیر، شرقا بحر محیط آطلاسایله محاط اولوب آوروپانک بیشه دوردی قدر اولان بومملکتک همان هر بریری معمور و مسکون اولوب زراعت و تجارت و صنایع و علوم و فنون پک سرعتله ترقی ایتمشدر. آلتمش میلیونندن زیاده اولان اهایسنک قسم اعظمی انگلیز اولوب فرانسز و آلمان مهاجرلریک آزدکلدر. دنیانک اگ زکین معدنلری بوملکنده در. اصول اداره جمهوریه در. شمالده کائن آلاسه شبه جزیره سی دخی بورایه ماحقندر. بو قطعه بی چوق نهرلر اروا ایتمکده اولوب اگ مشهورلری (سن لوران) و (مبسیسیپی) نهرلریدر. دنیاده بو نهردن ده اوزون نهر یوقدر. مشهور شهرلر: - (واشنگتون) (۱۵۰,۰۰۰) نفوسلی بیر شهر اولوب بتون جماهیر متفقہ نک مرکزیدر. (نیویورق) (۲,۰۰۰,۰۰۰) نفوس) آمریقانک تجارت و کثرت نفوسجه برنجی بلده سیدر.

(فیدلادلفیا) (۸۵۰,۰۰۰) نفوس، (بوستون) (۳۶۰,۰۰۰) نفوس)
 (بالتور) (۳۳۰,۰۰۰) نفوس، شیفاغو (۵۷۰,۰۰۰)، (اورلئان) (۲۱۶,۰۰۰)
 نفوس)، (سن لوی) (۳۵۰,۰۰۰) نفوس، (سان فرانسیسکو) (۲۴۰,۰۰۰)
 نفوس) شهرلری بیك زیاده مشهور اولوب فابریقه و دارالعلوملرله
 ملودر. بونلردن ماعدا یوز بیكدن زیاده نفوسه مالک اولان دها بیك
 چوق شهرلر واردر.

آژروپا، آسیا، آفریقادن کلان مهاجرلر ایله بو مملکتک نفوس
 کوندن کونه زیاده لشمکده در. تحصیل علومى مجبورى اولدیغندن
 اوقوب یازمیه بیلمیان بر مهاجرى مملکتلرینه قبول ایتمیورلر.

(۲) مکسیقا

مکسیقا مملکتی شمالا جماهیر متفقهدن تفریق ایدن (ریودل نورتیه)
 نهری و شرقا مکسیقا کورفزی و جنوبا (غواتمالا) حکومتی و غربا بحیر
 محیط کبیر و کالیفورنیا کورفزیله محدوددر. اون میلیون قدر تخمین
 اولنان اهالیسی اسپانیالیلریله هندیلردن عبارت اولوب مذهبلری
 قاتولیک لسانلری اسپانیولچهدر. بو مملکت طاغلق اولوب هواسی
 لطیف و طوپراغی منبت اولدیغندن قاقاقو، شکر قامشی، و اینلیا،
 پاموق، توتون کلیتله حاصل اولور. بونلردن ماعدا دنیانک انک زکین
 کموش معدنلری بوراده در. بو مملکت جمهوریت اوزرینه
 اداره اولنوب (مکسیقا) بلدهسی مقر حکومتی در، (۲۵۰,۰۰۰) نفوس)
 (لابوئبلا) (۷۰,۰۰۰) نفوس) (غوادالایارا) (۹۳,۰۰۰) نفوس) (عاقا پولکو)
 شهرلری دخی مشهوردر.

بلیز

یوقتان یارم آطه سنک شرقده بر اوفاق انکلتره مستملکاتی
 واردرکه مقری (بلیز) اسمنه بر شهردر.

آمریقای وسطی

مکسیقا حدودندن آمریقای جنوبی به قدر بر اوزون برزخ امتداد ایلرکه ایگ طارقلی (پاناما) در بو برزخ کبیرده آلتی جمهوریت موجوددر.

- ۱) غواتمالا (۲۰۰,۰۰۰ نفوس) جمهوریتی مقری (غواتمالا) شهریدر.
- ۲) هوندوراس (۳۵,۰۰۰ نفوس) مقری (قومایاغوا) شهری.
- ۳) سانسالوادور (۶۰۰,۰۰۰ نفوس) مقری ینه (سانسالوادور) در.
- ۴) نیکاراغوا (۲۷۰,۰۰۰ نفوس) مقری (ماناغوا) شهریدر.
- ۵) قوستاریقا (۱۸۰,۰۰۰ نفوس) مقری (سان ژوزه) بلک سیدر.
- ۶) جماهیر متفقہ حمایه سنده یگی تشکل ایدن وپاناماقنالیینی حاوی اولهچق اولان (پاناما) جمهوریتیدر.

آنتیل آطه‌لری

هایتی آطه‌سنده ایکی حکومت مستقله واردرکه بری (هایتی جمهوریتی) (۸۰۰,۰۰۰ نفوس) مقری (پورتو پرنس) شهریدر. دیکری دومینیقا جمهوریتی اولوب (۱۵۰,۰۰۰ نفوس) مقری (سان دومنغو) شهریدر. (قوبا) آطه‌سی جماهیر متفقہ حمایه سنده یگی تشکل ایدن بر جمهوریتدر. بو آطه مقدا اسپانیایه تابع اییدی. مقری (هاوانا) شهریدر.

(پورتوریکو) آطه‌سی اسپانیایه تابع اولوب مقری (سانتیاغو) شهریدر. (ژامایقا) انگلتره‌یه تابع اولوب مقری (کنگستن) شهریدر. کوچک آنتیللردن اون آلتی دانسه‌سیله (ترینیداد) جزیره‌سی (برمودا) جزائر مجتمعه‌سی (باهاما) جزیره‌لری انگلتره‌یه تابعدر. (مارتینیکو) (غوادالوب) جزیره‌لریله توابعی فرانسه‌یه تابع اولوب مقری (فورد و فرانس) شهریدر. ینه کوچک آنتیللردن اوج دانسه‌سی دانیمارقه‌لیک و بش دانسه‌سی دخی هوللانده‌لیک تملکنده‌در.

قولومبیا

اوج میلییون قدر سکنه به مالک اولان قولومبیا مملکتی آمریقای جنوبینک شمال غربی جهتنه واقعدر. مشهور (پاناما) برزخی اراضی سینده بو مملکته مربوط ایدی لکن بو کونلرده تفریق اولنمشدر. اصل ادارهسی جمهوریتدر. مرکزی (بوغاتا) شهریدر. (فارتازن) دخی مشهوردر.

اکواتور = خط استوا جمهوریتی

تماما دائره استوا آلتنده اولان بو مملکت بحر محیط کبیره ساحلدر. مقر حکومتی (کیطو) شهریدر. (غاپاغو) آطه لری بورابه ساحلدر. مقدار نفوس بر میلیوندر.

ونهزولا جمهوریتی

جنوبی آمریقانک شمالنده واقع (ونهزولا) مملکتی کاملاً (اورینوقو) نهریله صولانمشدر. بوراده قهوه، شکر قامش، قاوچوق کثرتله حاصل اولور. مقر حکومتی (فارقاس) (۷۰۰۰۰ نفوس) شهریدر. (ماراقایبو) کورفزنده ماراقایبو شهری دخی مشهوردر. مقدار نفوس ایکی میلیوندر.

گویانا

آمریقای جنوبینک شمال شرقی ساحلنده (آمازون) ایله (اورینوقو) نهرلری آراسنده واقع مملکته گویانا اراضی سینور. گویانا اوج قسمدر. برنجیسی انگلیز گویانی ایکنچیس فرانسر گویانی اوجنچیس فلمک گویانیدر. انگلیز گویانینک مقری (ژورژتون) فرانسر گویانینک مقری (قایبان)، فلمک گویانینک مرکزیده (پارماریبو) شهرلریدر.

برازیلیا

جنوبی آمریکا مالکندن ایگ بیوگی اولان برازیلیا اراضی سی
 آمریکای جنوبینگ نصفی قدر ایسه ده اهلپسی اونسبتده چوق دگلدر.
 مشهور آمازون نهری ننگ بیوگ قسمی بو مملکت داخلده در. بو قطعده
 صیجاق چولسلر و ایچروسنه کیرلمسی ممکن اولمیان اورمانلر واردر.
 قهوه حاصلاتی کثرتلیدر. آلماس وسائره کبی ذیقیمت طاشلاره آلتون
 ودمیر معدن لری بولنور کرسی اداره سی آمریکای جنوبی بله لرینگ
 برنچیس اولان (ریبودوژانیرو) شهریدر (۳۵,۰۰۰ نفوس). (سانسا
 لوادور) (۱۴۰,۰۰۰ نفوس)، (پرنامبوقو) (۱۳,۰۰۰ نفوس) شهرلریله
 آمازون نهری آغزنده کائن (پارا) شهری دخی مشهوردر. مقدار
 نفوس عمومیسی اون بش میلیون راده سنده در.

پهرو جمهوری

پهرو جمهوری آمریکای جنوبینگ غرب ساحلنده واقعدر. سکنه سی
 اوچ میلیون نفوسدن عبارتدر. مقری (لیما) بلده سیدر (۱۲۰,۰۰۰ نفوس).

بولیویا جمهوری

بولیویا جمهوری آمریکای جنوبیده هیچ ساحله مالک اولمیان
 بر مملکتدر ایکی میلیون قدر نفوسه مالک اولوب مرکزی (شوکیزاقا)
 شهریدر (۲۴,۰۰۰ نفوس).

شیلی جمهوری

آمریکای جنوبینگ غرب ساحلی بوینچه اوزانمش طاغلق بر
 مملکت اولان شیلی قطعده ایکی بیچ میلیون نفوسی شاملدر
 (سانتیاگو) (۱۵۰,۰۰۰ نفوس) شهری مقر اداره سیدر. مشهور
 (شیلوئه) آطه سیده شیلی یه ماحقدر.

آرژانتینا جمهوری

بو حکومت اوج میلیون قدر نفوسه ها کمدر. مقر حکومتی ریود-
ولاپلاتا ساحلند کائن (بوئنوس آیرس) شهریدر. (۲۶۰,۰۰۰ نفوس).

آراغوای جمهوری

مقدار نفوس (۲۴۸,۰۰۰) دن عبارت اولان بو جمهوری
برازیلیا ایله آرژانتین آراسنده کائندر. مقر حکومتی ریودولاپلاتا
نهرینگ جانب شرقیسنده کائن (مونته ویدو) شهریدر.

پاراغوای جمهوری

(۷۷,۰۰۰) نفوسه ها کم اولان بو جمهوری (آسانسیون)
نامبلده در. اهالینگ کافه سی برلی اولوب ایچلرنده آوروپالی بوق
کبیدر. آمریقای جنوبی حکومتلرنده تکلم اولنان لسان اسپانیول چه
اولدیغی حالده بومملکتک سکنه سی کندی لسانلریله تکلم ایتمکده درلر
آمریقای جنوبی سکنه سنک عمومیتله مذهبلری قاتولیکدر.
آمریقای شمالیده بو کونگی کونده (۸۵) میلیون قدر نفوس
واردر. بومقدارک یالکز (۶۰) میلیونی جماهیر متفقه آمریقادر.
آمریقانک برلی اهالیس اولان قزل رگلی وحشیلرک بو کونگی
کونده آمریقای شمالیده مقدارلری آزالمشدر. اصل آمریقالی
بونلر یعنی قوزیلر ایسه ده زمانمزه بو اسم قطعیه مقسما
مهاجرت ایدن آوروپالیلره دینور.

حاصلات

معادن: - شمالی آمریقادر هر نوع معادن دن بشقه آلتون و کوموش
کبی ذیقیمت معدنلر بک چوق بولنور. آلتون و کوموشک کثرتله
بولندیغی محل، جماهیر متفقه و مکسیقا اراضی سیدر.

نباتات: شمالی آمریقانك محصولات نباتیه سی میاننده حبوبات (جماهیر متفقه) نك غربی سمتونده ، پاموق جنوبی جهتنده ، آصمه (قالیفورنیا) ده، شقولانا اعمالنده مستعمل قاقائو، واینلیا، و بویاچیلقان قوللانیلان برنوع قامش، توتون، قهوه، شکر قامش آنتیل آطه لرنده نشو ونما اولور.

شمالی آمریقانك طاغلق یرلرنده غایت واسع چام - ناراطا و رمانلری واردر. چایر و مورعالر وهله میسیسیپی حوضه سنده گی وسعت جسیمه ده امتداد ایلیان چایر لر ایشلتدیریلر ك ترلاره تحول اولنمقده در. حیوانات: - آمریقای شمالینك جهت شمالیه سی اراضی قطبیه به یقین بولند بیچون منطقه منجمده ده یاشایان حیواناتك كافه سی بوسمنده بولنمقده در. (مورس) تعبیر اولنان و دیشلری ایله ایچ یاغی تجارتده غایت معتبر اولان دگز آیغری ایله غایت ایری آیو بالقلر و کورك ایچون دریلری قیمتدار اولان بیاض آیو بیاض دلگی (ثعلب) و اراضی قطبیه سکنه سی علی الخصوص اسکیمولر ك آولامقده اولدیقلری بسوز اوزنك قزاق - چاناکمگه آلیشدیریلان (لاپلندا) کیککی مسك اوکوزی بوسمنه مخصوصدر. بوندن بشقه شمالی آمریقاده بسر عتیق حیواناتندن بیاض آیو و صاری آیو کیکك بر قاچ جنسی ایله تجارتده آرانیلان قوندوز، پرچملی یبان صغری، و اشاق قوغار دینلان برنوع وحشی قیلان، قوشلردن آق بابا، قوتال و کوگر چین بولنمقده در. چنغراقلی دینلان و غایت زهرلی اولان بر نوع ییلان قزلرده کثرتله بولنمقده در. جنوبی آمریقا قطعہ سی اوتوز میلیون قدر نفوسی بسلمکده در هندی دینلان اصل اهالی سنك مقداری ایکی میلیونی تجاوز ایتمز. مع مافیه بو جنسك متعدد نوعلری واردر بر قسمك باشلری درت کوشلی و برونلری قیصه و بر قسمك باشلری طولانیدر. بنی بشرك اك ابرسی اولان پاتاغونلر بوقا میلیادن اولوب آمریقای

جنوبینک اگ جنوب اوچنده تر کلک ایدر لر. جنوبی آمریقادا آفریقالی برخیلی زنجی ایله جنس ایض ایله یرلمیرک اغتلاطندن حاصل اولان (ملز لر) دخی واردر. آوروپالیر بو قطعده دخی کثرتلیرر. وهر سنه مهاجرت ا کسک دکلر. اسپانیول و پورتکیزلر زیاده مقدارده درلر.

حاصلات

معادن: - آندسلسله سی جوارنده آلتون، کموش، باقر، کهرچله معدنلری کثرتله بولنمقده در. برازیلیاده بک زنکین آلماس معدنلری واردر.

نباتات: - قولومبیا وونه زولا مملکتلری ایله آمازون نهری جوارنده بالطه کیرمدک وانسان آیاقی باصمدق قاین اورمانلری واردر. جنوبده برازیلیا و گویان جهتلرنده اورمانلر و بطاقلر کثرتلیرر. مع مافیله بوسمتک قهوه، شکر قامشی، قاوچوق، و (پرو) آنداسی یماج لرنده طبابتده مستعمل اولان (قناقنا) محصولی بک کثرتلیرر. شیلی مملکتنک اعتدال هواسی بولنده اولدیغندن آصمه، زیتون آغاچلریله جنوب سمترلنک آوروپا اشچارینه مشابه آغاچلری شامل جسیم اورمانلر موجوددر، حیوانات: - آمریقای جنوبیده گی حیوانلر بر عتیقده موجود حیوانلره زیاده سیله مشابهدر. تمساح فامیلیاسندن بر نوع حیوان غایت اوزون قویروقلی مایمونلر و ژا قارا دینلان قاپسلان بور صوق و توکلری صنایع و تجارتده مقبول دوه قوشی جنسی ایله بر نوع غایت کوزل پاپاغا و اون بش آرشین طولنده غایت ایبری و قورقچ بیلان و (پوما) دینلان و په روده کثرتله تصادف اولنان آرسلان بو قطعده ننگ باشلیچه حیوانلریدر.

آرژانتیننده (پامپاس) دینلان بیانی آت و اوگوزلر سوریلرله گزمکده و ماجلان بوغازنده غایت جسیم (عنبر) بالقلری مشاهده اولنمقده در.

آوسترالیا = اوقیانوسیا قطعہ سی.

اوقیانوسیا قطعہ سی بحر محیط کبیرده واقع بر چوق جزائر دن عبارت اولوب جزائرک کافہ سی همان آوروپا دولتلری تملکنده اولنهرق یالسکز بر قاچی یرلی ومستقل حکمدارلر اداره سنمده در. اوقیانوسیا قطعہ سی بو کونگی کون اوچ قسمه تفریق اولنمشدر. غربده (مالیزیا) وجنوبده (ملانیزیا) شرقده (پولینیزیا).

مالیزیا.

مالیزیا قسمی آسیا اراضی سندن (مالافه) بوغازی وچین دگری ایله تفریق اولنمش اولوب (فیلیپین)، (مولوک)، (سونده) جزائر مجتمعہ سیله (بورنئو) و (سلب) آطهلرندن عبارتدر. فیلیپین آطهلری جماہیر متفقہیہ عائد اولوب مقرر حکومتی (مانیلا) شہریدر (۱۶۰,۰۰۰ نفوس) تکمیل فیلیپین آطهلرینک سکنہ سی بش میلیوندن زیاده در. (مولوک)، (سونده) جزائر مجتمعہ سیله (بورنئو) و (سلب) آطهلری فلمنک حکومتنه تابعدر. بو مستملکاتک نفوس موجودہ سی اوتوز میلیونه قریب اولوب محصولات معدنیہ و نباتیہ سی غایت چوقدر.

آطهلرک اک اہمیتلی اولانی (جاوه) آطہ سی اولوب یکرمی میلیون نفوسی حاویدر مقرر حکومتی بو آطہده کائن اولان (باتاویا) شہریدر (۲۷۰,۰۰۰ نفوسی) اہالیسی اکثریتله اسلامدر.

یرلی حکومتلر: - سونہ آطهلرندن معدود اولان (صوما طوا) آطہ سنک غرب شمالنک کائن (آچہ) حکومت اسلامیہ سیله (بورنہئو) آطہ سنک غرب شمالنہ حکم اولان (بورنہئو) حکومتیدر.

اولینک مقری (آچہ) شہری اولدیغی کمی دیگرینک دخی (بورنہئو) شہریدر. مالیزیا آطهلرینک بش میلیوندن زیاده اسلام